

REHELLINEN RUKOUS (-92)	2
HYVÄ HUONO RUKOILJA	2
LAPSUUDEN KOKEMUKSET	3
INTIMI RUKOUS	3
TÄRVELTY RUKOUS	4
MUODOLLINEN TAI SPONTAANI RUKOUS?	5
RUKOUS TURVATYÖNÄ	6
REHELLISYYS RUKOUKSESSA	7
RUKOUSPÄIVÄKIRJA	8
RUKOUS - IHMISEN ALKUKIELI	9
RUKOUS ITSEENSÄ TUTUSTUMISENA.....	10
RUKOUS ITSENSÄ MYÖNTÄMISENÄ	11
RUKOUS KOHTAAMISPAIKKANA.....	12
KETÄ OIKEIN RUKOILEMME?	13
KUVIEN TORJUNTA	15
KUVIEN PALVONTA.....	16
TODELLISUUS KUVIEN TAKANA.....	16
TYHJÄ KEHYS	18
KYYNELTEN LAHJA.....	20
RUKOUS JA FANTASIA	22
AARTEITA PIMEYDESTÄ	22
TIKAPUUT HELVETTIIN.....	24
HUUMORIN NÄKÖKULMA.....	26
RUKOUS JA SEKSUAALISUUS	27
ALASTON RUKOUS	28
INTOHIMAINEN ARMO	29
HALUT JA TARPEET RUKOUKSESSA	30
HUONOMAINEISET HALUT.....	31
KAIKKIEN HALUJEN YDIN.....	32
RUKOUS JA VIHA	33
REHELLINEN VIHA	34
PASSIIVINEN VIHA.....	35
VIHAISSUUDEN SALAINEN SANOMA	35
ELÄMÄÄ TUHOAVA VIHA	35
VIHAN VALTA MURTUU.....	36
ELÄMÄÄ PALVELEVA VIHA	37
VIHAINEN RUKOUS	38
VIHAINEN JUMALA	39
RUKOUS JA PELKO	39
TERVEELLINEN PELKO	40
LUOTTAMUKSEN KOULU	41
MIKÄ IHMEEN RUKOUSELÄMÄ?	42
RUKOILKAA LAKKAAMATTA	42
ELÄKÄÄ LAKKAAMATTA	43
PINNALTA SYVYYTEEN	44
AITOON MINUUTEEN.....	44
AITOON SINUUTEEN.....	45

Rehellinen rukous (-92)

Luennon jälkeen nainen tuli kertomaan millä tavalla hän oli mieltänyt lapsuutensa iltarukouksen:

"Levolle lasken Luojaani = Lasken sinut nyt lepäämään Luojaani. Olethan ollut raskaassa suojelutyössä koko päivän. Armias ole suojaani = Vahtivuoro vaihtuu, ja Armias, kuka lieneekään, astuu yövuoroon. Hänen tehtävänsä on suojella minua yön aikana. Siihen olikin hyvät syyt, sillä seuraavaksi tuli rukouksen hirvein kohta. Jos sijaltain' en nousisi = Vanhemmat eivät koskaan vaivautuneet kertomaan kuka tuo Sijaltainen oli, eikä kukaan selittänyt minkälainen hän oli ja mistä hän voisi yön aikana nousta. Mutta kuulihan sen nimestäkin, että Sijaltainen oli todella hirveä peto, joka todennäköisesti nousisi sänkyäni alta. Taivaaseen ota tykösi = Armiaan tehtävä oli siinä tapauksessa kiidättää minut pikavauhtia taivaaseen. Se oli ainoa mahdollinen suojapaikka Sijaltaiselta. Iltarukous oli jokailtainen muistutus yön aikana vaanivasta hirvittävästä vaarasta. Vieläkin inhoan tuota rukousta, vaikka nyt ymmärränkin sen sisällön hieman paremmin."

Hyvä Huono Rukoilija

"Ring the bells that still can ring. Forget your perfect offering. There is a crack in everything. That's how the light gets in." **Leonard Cohen**

Ehkä sinäkin yritit kovasti ja lannistuit hengelliseen ähkyyn, kun et pystynyt siihen mihin rukouksessa piti pystyä.

Houkutelitkoko sinutkin rukouksen maratoonariksi, vaikka et ollut edes lenkkeilijä? Näännytkö sinäkin jo alkukilometreille?

Oletko sinäkin oppinut mieltämään rukouksen puolittuuksien, teeskentelyn ja valheiden epäpyhäksi farssiksi, jota varten pitää lakata olemasta oma itsensä? Vai tuliko siitä kiusallinen pyhä tapa, jolla piti aloittaa kaikki epäpyhät kokoontumiset? Protestoitko sinäkin rehellisyyden nimissä ryhtymällä lakkoon, vai menetitkö yksinkertaisesti uskosi koko juttuun? Sehän oli vain pelkureiden tapa taistella todellisuutta vastaan ummistamalla silmänsä ja vastuutaan pakenevien raukkojen yritystä livistää omasta elämästään. Aikuisina ihmisinä emme enää tarvitse tuota lapsellista tapaa tuudittaa itsemme uneen. Emme enää halua turvautua typerään magiaan karkoittaaksemme tietoisuudestamme kiusallisia ajatuksia, tunteita ja tarpeita. Vai mitä?

Jäikö kaiken roskan alle sittenkin elämään joku epämääräinen kaipuu? Nouseeko sinunkin sydäimestäsi hiljaisina hetkinä sanattomia huokauksia, joille toivoisit vastaanottoa? Et enää kutsu niitä rukouksiksi, mutta silti toivot, että joku kuulisi ja ymmärtäisi niitä ilman pitkiä selityksiä.

Jäitkö sinäkin hapuilemaan rehellisen rukouksen olemusta? Sittenhän meitä on ainakin kaksi. Varmasti löydät etsimäsi ilman tätä kirjettäkin. Silti haluan jakaa sinulle jotain omasta haparoinnistani.

Rukousta käsittelevästä kirjallisuudesta huomaan monia rukouksen ulottuvuuksia, joista en oman kokemuksen kautta tajua mitään. Kai nekin avautuvat aikanaan - jos avautuvat. Kerron omat tärkeimmät löytöni ja kokemukseni rukouksesta. Samalla siivoan itsestäni ulos joitakin rasitteiksi jääneitä käsityksiä aiheesta. Tämän kirjeen myötä omakin rukoukseni on hiljaa hiipimässä piilopaikastaan.

Kertoessani mitä olen oppinut, haluan antaa kunnian myös joillekin niistä, joilta olen oppinut. Tärkeimmät opettajani tulevat nopeasti mieleeni. Ne ovat **Walter Wink, Morton Kelsey, Ann & Barry Ulanow, Richard J. Foster** ja **Henri J.M. Nouwen**. Neljää ensimmäistä en jaksa esitellä ja viides tuskin enää tarvitsee esittelyä.

Lapsuuden kokemukset

"Tämä kone meidät jalostaa ja pakkaa on lapset ruokaa sen ja aikuiset on kakkaa."

Juice Leskinen.

"Se taakka, josta Jeesus on tullut vapauttamaan meidät, on uskonnon taakka." **Paul Tillich.**

Muistan lapsuuteni viikottaiset rukoukokoukset. Jokainen polvistui ja viipyi siinä asennossa, kunnes kaikki olivat rukouksensa rukoilleet. Niissä sain ensimmäisen kosketukseni ikuisuuteen - aikaan, joka ei tuntunut koskaan loppuvan. Ikuisinta se oli uudenvuodenaattona, kun polvirukouksen piti välttämättä kestää yli puolen yön. Polvet kipeinä kuuntelin rakettien ja pommien pauketta ulkona. Kun rukouksen surutulitus vihdoin loppui, "suruttomien" ilotulitus oli jo ohi.

Myöhemmin kunnostauduin rukouksessa paremmin. Ennätykseni joka kesäisellä nuorisoviikolla oli puolitoista vuorokautta. Sitten pyörriin. Olin 12- vuotias hengellinen sankari. Leirin johtajat taluttivat minut heikkoluontoisempien kadehtivien katseiden seuraamana ansaittuun lepoon. Sedät ja tädit profetoivat minulle mitä ihmeellisempiä kutsumuksia.

Olisipa joku muistuttanut sen aikaisille paimenilleni **C.S.Lewisin** ajatuksesta:

"Jeesuksen haaste Pietarille oli: 'ruoki minun lampaistani', eikä: 'tee kokeita minun hiirilläni.'"

Samoilla leireillä opin, että ainoa hurskas tapa päästä lähelle tyttöä, johon olin rakastunut, oli rukoilla hänen puolestaan kätten päällepanemisen kautta. Se rohkaisi rukouselämäni tosi paljon. Kerrankin olin kiitollinen rukousvastauksen viipymisestä. Murrosiässä tein kaikkeni karkoittaakseni ruumiissani heräävää seksuaalisuutta takaisin siihen helvettiin, mistä se oletettavasti oli tullutkin. Jeesuksen nimessä ajoin kiusaavia riivaajia tiehensä. Siitä ne vasta innostuivat. Muutamia vuosia myöhemmin pyysin apua kokeneemmilta pirujen karkoittajilta. Heidän exorsisminsa antoi vihdoin ihanan vapauttavan olon - joka kesti yleensä iltaan asti. Seksuaalisuus oli tullut jäädäkseen, ja minun olisi lopulta opittava tulemaan toimeen sen kanssa. Kului yli kymmenen vuotta, ennen kuin suostuin edes aloittamaan sen hyväksymistä.

"Olen väsynyt lauluni valheeseen. Herra, tee minut lapseksi jälleen! Minä tahdon soittoni särkyneen viedä suurelle virittäjälleen." **Eino Leino.**

Intiimi rukous

"Varhain aamulla, kun vielä oli pimeä, Jeesus nousi ja lähti ulos. Hän meni paikkaan, jossa sai olla yksin, ja rukoili siellä." **Markus.**

"Rukous löytyy, ei siihen voi ketään opettaa, eikä pakottaa. Mahdollisuudesta voi tietysti silti kertoa." **Päivi Huuhtanen** (*Hiljennymme rukoukseen.* Herättäjä)

Koen eläväni esirukousten kantamana ja oma olemiseni on jollakin salaperäisellä tavalla jatkuvaa rukoilemista. Usein vain havaitsen rukoilevani, vaikka en tietoisesti ole siihen ryhtynyt. Huomaan rukoilevani paljon enemmän kuin luulinkaan.

Noin seitsemän vuotta sitten lopetin kaikki muodolliset rukoukset ja muiden seurassa rukoilemiset. Ne eivät enää kuulostaneet todellisilta rukouksilta. Vuosia luulin lopettaneeni rukouksen kokonaan kunnes huomasin vain siirtyneeni varjelemaan

rukoustani sitä pilaavilta vaikutteilta ja pakotteilta. Halusin pitää sen salassa, pitääkseni sen puhtaana.

Lastenkaan kanssa en ole pitänyt säännöllistä iltarukousta. Olemme rukoilleet, kun se on heille sopinut. Kerran kysyessäni halusivatko lapset rukoilla kanssani iltarukousta, yksi heistä vastasi kieltävästi. Kun kysyin syytä siihen hän sanoi:

"Koska sun ääni muuttuu niin kummalliseksi, kun sä rukoilet."

Hän oli tajunnut rukoukseeni liittyvän luonnottomuuden ja rohkeni kieltäytyä siitä. Lapsen totuudentajusta on paljon opittavaa.

Osallistuessani **World Visionin** kansainväliseen kokoukseen jokaiselle oli ennalta määrätty rukouspartneri päivien ajaksi. En pitänyt ajatuksesta. Se tuntui melkein samalta kuin joku olisi etukäteen määrännyt, että näiden päivien ajan sinä rakastelet tämän ihmisen kanssa. Minua arastuttaa jakaa sydämeni rukoukset ihmisen kanssa, jonka sydämeen minulla ei ole avointa yhteyttä. Yleensä kieltäydyinkin siitä.

Olen lohduttanut sillä, ettei Jeesukseen ilmeisesti rukoillut opetuslastensa kanssa. Häinkin varjeli rukouselämänsä intiimiyttä. Kerran hän tosin pyysi heitä valvomaan lähettyvillä vetäytyessään itse yksinäisyyteen rukoilemaan ja pettyi löytäessään heidät nukahtaneena.

Joskus, kun riita on katkaissut sydämen yhteyden rakkaan ihmisen kanssa, on tuntunut hyvältä pysähtyä hiljaiseen yhteiseen rukoukseen. Nöyrytyminen molempia rakastavan kolmannen osapuolen läsnäoloon ristiriidassa, on omiaan edistämään aseiden riisuntaa. **Kveekareilla** on kuulemma tapana ratkaista keskinäiset ristiriidat juuri näin. Jos puhuminen ei tuota tuloksia, he hiljentyvät rukouksen hengessä oman sydämen tutkimiseen. Kun osapuolet uskovat hiljaisuudessa löytäneensä avaimen, yritetään taas puhua. Jos se epäonnistuu, jatketaan hiljaista itsetutkiskelevaa rukousta, kunnes keskinäinen yhteys löytyy uudestaan.

Tämä muistuttaa vaarallisesti suomalaista mökötykskoulua, joka ei koskaan tuota hyvää tulosta. Ehkä siinäkin koulussa voisi edetä, jos osapuolet suostuisivat mököttämään yhdessä rakastavan Jumalan edessä. Intiimin haavoittuvuuden äärellä tarvitaan tietoisuutta intiimisti rakastavan Jumalan läsnäolosta.

C.S.Lewis puhui omasta rukouselämästään hyvin vähän. Vasta puoli vuotta ennen kuolemaansa hän kirjoitti ystävälleen **Malcholmille** jotain tästä elämänsä yksityisimmästä alueesta. Valmiiden rukousten käyttäminen oli hänelle vain pieni osa rukouselämää:

"Monta vuotta kääntymykseni jälkeen en käyttänyt mitään muuta valmista rukousta kuin Isä meidän -rukousta. Itse asiassa yritin rukoilla kokonaan ilman sanoja. Yritin olla pukematta mieleni liikkeitä sanoiksi. Jopa rukoillessani muiden puolesta katselin vain kuvia ja tunnustelin tunnelmia käyttämättä henkilön nimeä ollenkaan. Vieläkin ajattelen, että sanaton rukous on parhain rukous - jos siihen kykenee."

Tärvelty rukous

"Rukous on suostumista naiiviksi ja lapselliseksi." **Emilie Griffin.**

"Kun aloitamme, emme saa masentua rukoilemattomuudestamme. Jopa siinä voi elää Jumalan nälkä. Sekin on rukousta." **Richard J. Foster**

Näen ja kuulen ristiriitaista suhtautumista rukoukseen. Siihen on kaipuuta ja siihen on vastustusta. Yleisin veruke on kiire ja hoppu. Se tuntuu kuitenkin verukkeelta. Kiire harvoin estää meitä syömästä, nukkumasta ja rakastelemasta. Rukouksen tiellä on muitakin esteitä.

Suurin niistä taitaa olla se, että rukoukseen on saanut tuoda niin vähän siitä, mitä rukoilija todellisuudessa ihmisenä on.

Rukouksesta on tehty taito, joka pitää hallita kuin tiskikoneen käyttö, autolla ajo tai algebra. Siitä on tehty pyhä tekniikka ja kunnan uskovaisuuden mittari, joka vaatii yli-inhimmillistä kuria ja sellaista luontoa, mitä rukouselämäänsä aloittavalla ihmisellä harvoin on. Monella on mieleen piintyneitä alttaritaulukuvia rukouksesta, joiden edessä he tuomitsevat itsensä siihen kelpaamattomiksi. He eivät enää tunnista rukoukseksi sitä huokausta, joka edelleen elää heidän sydämessään.

Moni on rukoustekniikan kohtuuttomuuksien alla tullut siihen tulokseen, että rukous kuuluu paljon pyhemmille ihmisille. Se on vain niitä harvoja ja valittuja varten, joilla ei ole niitä tunteita, tarpeita, ajatuksia ja kiusauksia kuin minulla.

Ehkä sinulla on ollut intuitiivinen taju siitä, että kysymys ei olekaan *hallittavasta* ja *suoritettavasta* asiasta. Mutta lohduttaako se yhtään? Se voi tuntua vielä vaikeammalta. Ehkä suurin vaikeus onkin luopua pystyvyydestä ja suostua altavastaajan osaan. Ehkä pelottavinta onkin nöyrtyä osaamattomaksi ja taitamattomaksi ihmiseksi, joka avuttomana lähestyy suurta hallitsematonta.

Muodollinen tai spontaani rukous?

"Kun Kristus astuu sisälle, ei ole ihme, että Hän herättää tunteita. Ihme on se, että pystyy olemaan niin pidättyväinen." **Stanley Jones.**

"Vapauden tanssille ei koskaan rakenneta lavaa." **Tommy Taberman.**

Kristikunnan alusta lähtien ihmiset ovat suhtautuneet ristiriitaisesti rukoukseen. Jotkut korostavat liturgiaa, sakrametteja ja niiden yhteydessä luettuja valmiita rukouksia. Toiset kutsuvat tällaisia tyhjiksi rituaaleiksi. He varjelevat rukouksen intiimiyttä, vapaamuotoisuutta ja spontaanisuutta.

Kapina kaikkia annettuja muotoja vastaan on minulla edelleen selkäytimessä. Siksi olen oppinut eniten juuri intuitiivisesta ja spontaanista rukouksesta. Silti haluan ensin sanoa muutaman sanan muodollisen rukouksen puolesta.

Ensinnäkin valmiiksi kirjoitetut rukoukset yhdistävät meidät historiaan. Yhtymällä niihin voimme hetkeksi luopua yltyöyksilöllisyydestämme ja nöyrtyä meitä edeltäneiden miljoonien ihmisten yhteisiin huokauksiin. Antamalla heidän rukouksiensa elää sydämessämme tunnustaudumme pieneksi osaksi itseämme paljon suurempaa kokonaisuutta - Kristuksen universaalista seurakuntaa.

Liturgiseen rukoukseen yhtyminen vapauttaa meidät kinnittämästä liikaa huomiota yksilöiden eri rukoustyyleihin. Emme jää takertelemaan omien tai toisten sanavalintoihin, vaan vapaudumme keskittymään enemmän Häneen, jota rukoilemme. Huolestuminen *"tyhjästä toistoista"* voi toki olla perusteltua, mutta pitääkö toiston välttämättä olla tyhjää? Toistammehan muitakin asioita elämässä. Onko samalla reseptillä valmistetun ruoan syöminen useampaan kertaan välttämättä tylsää tai tarkoituksetonta? Pitääkö rakasteluun löytää loputtomasti uusia asentoja, jotta se kävisi sisältörikkaaksi? Ei. Toisto voi myös rikastaa, syventää ja monipuolistaa rukousta. Liturgiat, sakramentit, muodolliset rukoukset ja monet rituaalit ovat omalla tavallaan tärkeitä.

Tarvitseeko meidän välttämättä ymmärtää kaikki tekemämme? Joidenkin kristittyjen olisi kyllä hyvä käyttää sitäkin päätä, jolla eivät istu. Mutta on niitäkin, jotka elävät jatkuvasti päissään (=analysoivat kaikkea ja antautuvat vain sille, minkä ymmärtävät). Heidän on hyvä muistaa, että Jeesus sanoi: *"Ottakaa tästä ja syökää"*, ei: *"Ottakaa tästä ja ymmärtäkää."*

Miksi rajaisimme Jumalan työn vain siihen mitä ymmärrämme? Emme kuitenkaan pysty siihen. Voimme ymmärtää ja selittää vain itseämme pienempiä asioita.

En usko, että Jumala haluaa sinun rukoilevan *vain* tietyllä kopioitavalla tavalla, jonka joku muu on havainnut hyväksi. Jokainen meitä kyllästyttävä rukous koettelee varmaan jonkin verran Äärettömänkin suurta kärsivällisyyttä.

Rukouksen alkukieli elää sinussa. Kuuntele sitä, ja tee sillä minkä tunnet oikeaksi. Jumalan kohtaaminen ei ole yksi-kaksi-kolme-operaatio. Valssia voi oppia tanssimaan. Henkilökohtaisen rukouksen askeleet on improvisoitava itse, kuuntelemalla sitä rukouksen ääntä, joka sisimmässä jo on. Se ei ole opittava menetelmä tai hallittava tekniikka. Se on suostumista rehelliseen suhteeseen itsensä, Jumalan ja koko maailman kanssa.

Rukous turvatyynä

"Jeesus ei ollutkaan sellainen kuin minulle oli kerrottu", sanoi Laura luettuaan evankeliumit. *"Ensinnäkin, Hän oli paljon ironisempi ja ronskempi kuin olin luullut. Sitäpaitsi Hän ei tuntunut pitävän ihmisistä, jotka luulivat tietävänsä mistä elämässä ja rakkaudessa on kysymys. Hän tuntui viihtyvän paremmin sellaisten kanssa, jotka olivat sotkeneet elämänsä pahemman kerran, luopuneet taistelusta ja yrittivät vain parhaansa. Hän ei tuntunut etsivän hyvyyttä vaan murtuneisuutta."* **Monica Furlong.** Suuri osa kuulemistani rukouksista on Jumalan puolesta puhumista eikä Jumalalle puhumista.

Jumalan nimissä siunataan tilanteita, joissa Hänen puhettaan ei kuunnella ollenkaan. Se on muuttumattomuutta palvelevaa rukousta, eikä muutosta etsivää tai edes muutokselle raottuvaa rukousta. Se ei ole tuntemattomissa maisemissa kulkevan tutkimusmatkailijan rukousta, vaan tutun linnakkeen portinvartijan itsensä rohkaisua vieraiden askelten lähestyessä.

Kukaan meistä ei ole valmis ylläpitämään todellista rukouselämää, jos emme samalla ole alttiita muutoksille.

Kurssien aikana en ole pitkään aikaan halunut aloittaa rukouksella, koska se monelle ihmiselle tuntuu olevan vain todellisuudesta vieraannuttava turvatyyny. Kaikki mikä aloitetaan rukouksella tuntuu turvalliselta ja kaikki mikä muodollisesti siunataan Jeesuksen nimessä tuntuu oikealta.

Niinhän ei välttämättä ole. Tuttipullolla voi juottaa myrkyäkin.

En ole halunut käyttää rukousta vain hyvinolontuottajana tai näennäisen turvallisuuden luoja. Rukous on enemmän kuin kulunut pehmolelu, jota pidetään sylissä, kun on turvaton ja epävarma olo.

Minulla on paljon kokemusta helluntailaisista ja karismaattisista rukousskokouksista, joissa ihmiset todistavat äkillisistä vapautumisista masennuksesta, pakkomielleestä tai/ja muista vuosia vaivanneista rasitteista. Olen usein kysellyt itseltäni: palveleeko tämä rukous vammojen todellista kohtaamista vai niiden torjumista? Onko vamma todella hävinnyt vai onko se vain peitetty ja siitä vain paettu?

Vahva tunnekokemus tai sähköshokkihoito voi peittää masennuksen pitkäksi ajaksi, mutta ei voi poistaa sen syitä. Rukous voi olla unilääke, joka sammuttaa tietoisuuden, mutta samalla lamaannuttaa kyvyn tietoisesti antautua luovaan lepoon. Se voi rauhoittava pilleri, joka samalla estää kaaoksen kautta löytämästä kestävästä pohjasta luottamukselle.

Pinnallinen *"murheiden heittäminen Jumalalle"* ei oikestaan heitä niitä muualle kuin alitajuntaan. Todellinen rukous merkitsee sisikuntansa todellisuuden vastaanottamista tietoisuuteensa ja sitä kautta turvautumista Jumalaan, joka auttaa ja eheyttää.

En ole pilkkaamassa niitä, jotka tarvitsevat turvallisia ja tuttuja muotoja hauraan sisikuntansa tueksi. Jokainen meistä on jossain määrin riippuvainen sellaisista. Kaikella on aikansa.

Tässä kirjeessä esittämäni haasteet eivät ole vailla riskejä.

Rehellinen ja rohkea sisäisen ja näkymättömän maailman kohtaaminen voi hyvinkin viedä maisemiin, joissa tarvitset itseäsi kokeneemman kulkijan opastusta. En halua rohkaista titaaniin yksintaisteluihin, joihin ei kuulu myös rehellistä jakamista muiden kanssa ja nöyrää avunpyytämistä, kun siihen tulee tarve.

Rehellisyys rukouksessa

*"Hänen edessään minun ei tarvitse sensuroida itseäni, ei myöskään tuntea itseäni hylätyksi siinä pelossa, että hän kuulee kuinka kaikki se mitä sanon ei vielä ole aitoa. Oman rukouskielen löytäminen kuuluu mitä syvimmin yhteen sen kanssa, mitä **Marcel Proust** puhui "sydämen pyhiinvaellusmatkasta". Se on uhkarohkeaa taivallusta pois fraasien, tunteilun, rutiinin ja puolisanaisuuden maisemasta." **Ylva Eggehorn**. "Sydämen heikkous on suorassa suhteessa kaikkiin niihin totuuksiin mitä se ei kestä."*

Eric Hoffer.

Normaalielämä on täynnä salailua, peittelyä ja kieroilua. Salaamme itseltämme ja muilta monia totuuksia. Salamme senkin totuuden, että salaamme monia totuuksia.

Rukoillessamme ääneen muiden seurassa voimme jatkaa piiloleikkiä, mutta yksinäisessä rukouksessa se on vaikeampaa. Rehellisyys voi yllättää meidät.

Joskus epäusko rohkaisee rehellisyyteen rukouksessa. Rohkenemme puhua suoremmin, koska emme usko kenenkään kuulevan meitä.

Toisinaan rehellisyytemme nousee uskosta siihen, että jossain sisällämme tai/ja ulkopuolellamme todella on joku, joka kuuntelee ja ymmärtää.

Kaiken terapian pääasiallinen tehtävä on auttaa ihmistä rehellisyyteen itsensä ja muiden kanssa. Terapeutin tehtävä on rakkaudellisella tarkkaavaisuudellaan rohkaista ja auttaa asiakastaan kohtaamaan sisäinen ja ulkoinen totuus sellaisena kuin se on. Siksi rukoukseen antautuminen Totuuden Hengen johdatuksessa on uhkarohkeaa totuuden kohtaamista.

Rukous on suurin mahdollinen yhteys sydämemme salaisuuksiin, todellisen olemuksemme ytimeen. Ei ole parempaa paikkaa luopua itsepetoksista, torjunnoista ja sisäisistä valheista kuin hiljentyminen Hänen eteensä, joka rakastaa meitä sellaisina kuin olemme.

Miten voimme ikinä tulla kokonaisiksi ihmisiksi, jos emme rukouksessa uskalla tuoda koko totuuttamme Hänen eteensä, joka on meidän alkuperämme?

Matka rehelliseen ja totuudelliseen elämään alkaa usein vuosikymmeniä myöhästyneellä *jälkirehellisyydellä*.

Rukouksessa voit tuoda tietoisuutesi ne tarpeet, tunteet ja ajatukset, joita et aikanaan uskaltanut tarvita, tuntea ja ajatella. Hänen edessään, joka koko ajan on tuntenut salaisen kokemuksesi, voit vihdoinkin itsekin suostua siihen. Hänen edessään sinun ei ole pakko kokea historiaasi juuri tietyllä tavalla. Voit tuoda totuuden kokemuksestasi paljaana ja totuudellisena Hänelle, joka on koko ajan myötäelänyt itseltänsikin salatun kokemusmaailmasi kanssa.

Tunnen ihmisiä, jotka ilman minkäänlaista terapeutin apua ovat rukouksessa pala kerrallaan "eläneet uusiksi" vuosikymmenien salaisen kokemusmaailman.

Totuuden Henki on johdattanut heitä kokoamaan menneen elämän salattuja totuuksia ehjäksi kokonaisuudeksi. Jeesus Kristus on kulkenut heidän kanssaan yksinäisyyden,

väkivallan ja kauheuden hetkissä; rakastavana todistajana, lempeänä lohduttajana ja haavojen parantajana.

Jälkirehellisyys rukouksessa on oman historian kokoamista hyväksytyksi osaksi nykyistä minuutta Jumalan edessä.

Se auttaa meitä vähitellen lähestymään *arkirehellisyyttä*, eli rohkeutta tietoisella tasolla elää todeksi kaikki mikä tänään on totta. Meidän ei enää tarvitse antaa tuhansien aurinkojen laskea kokemuksemme ylle, ennen kuin suostumme vastaanottamaan sen omaksemme. Rehellinen rukous on avautumista hengessä ja totuudessa vaeltamiselle tässä ja nyt.

Nöyryyden olemukseen kuuluu rohkeus elää niin lähellä totuutta kuin mahdollista: totuutta itsestämme, lähimmäisistämme ja maailmasta yleensä.

"Rohkeus olla, on rohkeutta hyväksyä itsensä hyväksyttynä siitä huolimatta, että ei ole hyväksyttävä... tämä on Paavalin ja Lutherin vanhurskauttamisopin todellinen merkitys." **Paul Tillich.**

***Kultakalan rukous:** "Voi Jumala, loputtomasti kiertelen tämän kovan kristallin sisällä. Vaikka se on niin läpinäkyvä, en löydä tietä ulos. Herra, vapauta minut tästä seisovasta vedestä ja kaikista niistä kauheuksista, joita täältä näen. Palauta minut virtasi pyörteisiin, vie minut lähteittesi kirkkauteen. Älä anna minun jäädä lasivankilaan ahdetuksi pieneksi kultakalaksi. Haluan olla elävä kipinä lempeiden kaislojesi keskellä. Amen.* **Carmen Bernos de Gasztold.**

Rukouspäiväkirja

"Emme saa kieltäytyä antamasta mitään. Sen sijaan meidän tulee antaa kaikki valikoimatta ja lajittelematta ensin, vieläpä laatimatta inventaarioita siitä mitä meillä on. Jos tahdome ensin pukeutua hienoiksi, ennenkuin uskallamme koputtaa Jumalan ovelle, se merkitsee, että tahdomme antaa vain sen, mikä on hienoa." **Wilfrid**

Stinissen.

"Vaikeinta Jumalan rakastamisessa on hyväksyä se, että hän teki minut. Tämän tosiasian hyväksyminen ja rakastaminen on suurin haaste useimmille meistä." **John Claypool.**

Nuoruudessani tarvitsin aina jonkun todellisen tai toivotun kohteen päiväkirjani tekstin vastaanottajaksi. Ikäänkuin kokemukseni kirjaamisella olisi ollut arvoa vain, jos joku sitä arvostava henkilö sen lukee. Päälle kolmekymppisenä en enää löytänyt ketään, joka olisi jaksanut edes lukea kaikkea kirjoittamaani, puhumattakaan siitä, että joku olisi vielä vastannutkin siihen. Lopetin muutamaksi vuodeksi päiväkirjan pitämisen kokonaan. Sääli.

Vähitellen löysin sen verran itsearvostusta, että aloin kirjoittaa vain itselleni. Aloin harrastaa kunnioittavaa seurustelua ja sisäistä vuorovaikutusta itseni kanssa. Se auttoi minua selkeyttämään perusminääni monen sisäistetyn roolin keskellä.

Vähitellen huomasin kirjoittamisen muuttuvan yhä enemmän tavaksi seurustella Jumalan kanssa.

Varsinkin kriisiaikoina totutin itseni kirjoittamaan tietyn kaavan mukaan. Kysin itseltäni kuusi kysymystä:

Mitä on tapahtunut? Aloitin kirjaamalla olennaisen tuntuksia tapahtumia siltä päivältä.

Mitä tunnen? Jatkoin purkamalla tapahtumiin liittyviä tunteita. Se oli tehokasta arkirehellisyyden harjoittelua. Tietenkin paljon siitä, mitä uskalsin päiväkirjassa myöntää tunteistani oli jälkirehellisyyttä, koska en itse tilanteessa uskaltanut tuoda niitä esille. Niistä kirjoittaminen varjeli minua eksymästä liian kauas sisäisestä

totuudesta. Samalla se auttoi minua seuraavana päivänä ilmaisemaan siitä jotain lähimmäisilleni.

Mitä haluan, kaipaen ja tarvitsen? Tässä vaiheessa huomasin kirjoittamisen usein hidastuvan. Ei ollut helppoa tunnistaa tunnereaktioitteni alla olevaa tarvemaaailmaa.

Mitä todella tahdon? Tämä kysymys oli omiaan asettamaan tarpeeni jonkinlaiseen tärkeysjärjestykseen. Jotkut tarpeet tulivat vähemmän tärkeiksi, kun huomasin tahtovani jotain muuta vielä enemmän. Silti jäin usein tahtomaan monia ristiriitaisia asioita samanaikaisesti. Oli esitettävä vielä selkeyttävämpi kysymys:

Mitä valitsen? Tämä kuuma kysymys jäi usein auki. Silti se vei minut aina sydämeni ytimeen enemmän kuin mikään aikaisemmista. Kaikkien näiden kysymysten jälkeen esitin viimeisen:

Mitä rukoilen? Edellisten kysymysten myötä olen tuonut rukoukseeni päivän tapahtumat, tunteet, tarpeet, tahtomiset ja mahdolliset valinnat. Vasta niiden myötä rukoukseni alkoivat tuntua todellisilta.

Mikään ei ole viime vuosina enemmän vakuuttanut minua Jumalan salaperäisestä ja huomaamattoman intiimistä läsnäolosta elämässäni, kuin menneiden päiväkirjarukousten lukeminen. En ole muistanut rukoilleeni tiettyjä asioita, enkä ole huomannut miten ja milloin niihin on vastattu. Jälkeenpäin vain totean, että rukoukseni todella ovat tulleet kuulluiksi.

Vuosien varrella koko kysymyssarjan esittäminen on alusta loppuun asti alkanut tuntua rukoukselta. Siitä on tullut tapa mennä itseeni, samalla kun tulen Hänen luokseen.

Joskus jopa keskustelen Hänen kanssaan. Aloitan esittämällä Hänelle kysymyksiä.

Kuuntelen Jumalan ääntä sydämessäni ja kirjaan ne. Jos tekee mieli väittää vastaan, teen niin. Joka tapauksessa jatkan keskustelua luonnolliseen päätökseen asti.

Joskus olen näissä keskusteluissa törmännyt Jumalan äänen sijasta ankaraan yliminään, entisiin auktoriteetteihin jne. Käyn rauhassa väittelyni heidän kanssaan ja pystyn taas kuulemaan äänen, jonka uskon tunnistavani Kristuksen ääneksi.

Tämä on ollut minun tapani. Se ei välttämättä sovi kaikille. Kaikki eivät ole niin sanojen varassa eläviä verbaalihilistejä kuin minä. Ehkä sinun päiväkirjasi koostuu pelkästään kuvista tai sitten et tarvitse sellaista ollenkaan. Jos se kuitenkin tuntuu sopivan sinulle, niin miksi et samantien hankkisi siihen sopivaa vihkoa tai päiväkirjaa, ennenkuin jatkat lukemista.

"Meidän varjomme ja Hänen valonsa Sinä yhdistät, sinä sovitat sydämemme lempeään valovarjoon, jossa saatamme viipyä ja levätä ja hiljalleen omaksua sen rauhan, jonka lupasit kaikille omillesi." **Päivi HUUHTANEN.**

Rukous - ihmisen alkukieli

"Rukous syntyy aina toivosta ja epätoivosta." **Arsin kirkkoherra**

"Jumala, opeta minulle tämä mykkä kieli, joka kertoo niin paljon." **Jean-Nicholas Grou.**

Rukous on jokaisen ihmisen peruskieli, kaikkia kieliryhmiä yhdistävä ihmisyyden alkukieli.

Sen kuunteleminen itsessämme palauttaa meidät siihen missä olemme, totuuteen itsestämme. Ihmisen pisin tie tuntuu olevan se matka, jonka hän joutuu kulkemaan tullakseen siihen, missä todella on. Vasta siitä on mahdollista päästä eteenpäin. Vasta siitä alkaa todella oman tien kulkeminen.

Jos olet hidas ajattelemaan asioita, vielä hitaampi puhumaan niistä ja laiska tekemään minkään eteen mitään, rukouksesikin alkaa siitä missä olet - hitaasti ja laiskasti.

Jos olet hermostuneen hätäinen, helposti innostuva ja yhtä helposti sammuva, niin aloita rukouksesikin juuri siitä ja sillä tavalla.

Älä aloita vääntämällä itseäsi toisenlaiseksi rukoilijaksi kuin olet. Tunnista oma tapasi ja hyväksy se rehellisen rukouksen lähtökohdaksi.

Rukoile silloin kun haluat rukoilla, eikä silloin kun sinun pitäisi rukoilla. Se voi tapahtua hölkätessä, kylpiessä, vauvan takapuolta pestessä, bussissa istuessa tai toisen kanssa keskustellessa. Tärkeintä on, että herkistyt kuuntelemaan ja annat tilaa sille rukoukselle, jonka itsessäsi kuulet, olkoon se kuinka pieni ja vaatimaton tahansa.

Rukous itseensä tutustumisena

"Herra tutkii kaikki sydämet ja ymmärtää kaikki ajatukset ja pyrkimykset" **Daavid.**

"Rakastatko totuutta niin paljon, että olet valmis toivottamaan tervetulleeksi tai ainakin suostumaan vielä tuntemattomaan totuuteen itsestäsi - vaikka se saisi sinut häpeämään? Oletko todella valmis iloitsemaan siitä, että muut olivat sittenkin oikeassa, vaikka uskoit heidän olleen väärässä?" **George Macdonald.**

Rukouksen alkukieli kertoo sydämen totuutta siitä minkälainen olet - ei minkälainen sinun pitäisi olla tai toivoisit olevasi. Se kertoo totuuden siitä mikä on.

Kaikki rukous alkaa tästä tunnustuksesta - halusimme tai emme.

Rukouksessa keräämme tietoisuuteemme kaikki vaiennetut minuuden äänet, jotka odottavat puheenvuoroa. Alamme kuulla jotain perusminästämmekäikkien varjominuuksien, valheiden, roolien ja teennäisten fasadien keskellä. Tulemme tietoisiksi sisikuntamme kauneimmista ja kauheimmista salaisuuksista.

Jos uskallamme hiljentyä kuuntelemaan ja katselemaan sisintämme, löydämme unohdettuja kuvia ja vaiennettuja ääniä, jotka odottavat huomiotaamme ja sitä, että kantaisimme ne Jumalan eteen.

Voimme löytää myös kauan hylättynä olleen lapsen, jolla ei vielä ole sanoja rukoukselleen. Lapsen, jolla on vain kokemus sanattomasta pelosta tai mykästä yksinäisyydestä, joka uhkaa hänen koko olemassaoloaan. Lapsen, joka ei vieläkään ole tullut kuulluksi tai nähdyksi, eikä kunnolla vastaanotetuksi tähän maailmaan.

Lapsen, joka vuosia on odottanut, että vielä joskus saisi syntyä uudestaan syliin, joka kuulee, näkee ja tuntee hänet, syliin, joka rakastaa kaikkea hänessä ja siunaa hänet sellaisena kuin hän on. Vasta rukouksessa vastaanotettu sisäinen lapsi saa rohkeuden olla ja elää.

Ensimmäiset sanat, jotka juutalainen lapsi oppii lausumaan ovat yleensä *abba* ja *imma* - isi ja äiti. Kukaan ei koskaan uskaltanut käyttää näitä sanoja Jumalasta. Juutalaisessa kirjallisuudessa ei ole ainuttakaan esimerkkiä siitä - ennen Jeesusta. Hän puhutteli Jumalaa lapsen kielellä, ja lapsia rakastavan vanhemman kielellä. Häneltä sinunkin sisäinen lapsesi saa siunauksensa. Älä seuraa niitä eksyneitä aikuisia, jotka Jeesuksenkin aikana yrittivät estää lapsia tulemasta hänen luokseen.

"Koskematon lämmin iäisyys Ikuisuuden loppumaton ääni. nukun sinun hyväilyys. sun syliis painan pääni." **Juice Leskinen.**

Rukous ei ole pakoa sisäisestä maailmastamme, vaan tapa kohdata se totuudellisesti ja sellaisenaan antaa se Jumalan kohdattavaksi. Rukous ei ole pakoa illuusioihin ja toivekuviin, vaan tapa kohdata ne, tunkeutua niiden lävitse ja purkaa ne. Koko sisäinen maailmamme huokailee turmeluksen alla lupaa olla, tulla näkyväksi, ryömiä valkeuteen ja pelastua elämään.

Sisäisen rukouksemme torjuminen on elämän kieltämistä, sen kieltämistä, mikä minussa elää - todellisen minuuden kieltämistä.

Ei ihmisen itsekkyyks, valheellisuus, vallanhimo, ylpeys, seksuaalinen hillittömyys tai pelkuruus tee häntä pieneksi. Mutta kaiken tämän kieltäminen tekee hänet pieneksi - olemattoman pieneksi.

Rukouksessa voimme tunnistaa ja tunnustaa moraalisen rujoutemme, moraalittomat mielihalumme, psyykkiset syntymävammamme, henkiset puutostautimme, sydämemme haavat, mielemme pinttymät ja ajatusmaailmamme fiksoitumat. Ei niistä tarvitse tehdä inhorealista taidenäyttelyä. Emmehän esittele kenelle tahansa syyllää takapuolessammekaan. Itse meidän on kuitenkin päästävä sovintoon kaiken sen kanssa, mikä meissä on totta.

"Suo Herra mulle rohkeus katsoa sieluni rumuuteen. Sitä en voi kätkeä silmiltäsi edes valheen peitteeseen, sitä en voi kiertäen välttää niinkuin raatoa haisevaa, en leikata irti ja syvälle meren pohjaan upottaa." **Aaro Hellaakoski.**

Rukous itsensä myöntämisenä

"Rukoile sillä tavalla kuin osaat, eikä sillä tavalla kuin haluaisit osata." **Don Chapman.**

Valitettavasti meillä on pitkä ja oikeana pidetty hengellinen perinne, jonka mukaan kaikki tämä pitäisi kieltää, torjua ja työntää pois, kun rukoilemme. Rukoilijaa on aina kehoitettu pelkäämään mielen kiusauksia, harhauttavia ajatuksia, häiritseviä tunteita ja tarpeita (varsinkin seksuaalisia sellaisia) rukouksen yhteydessä:

"Ne eivät ole meidän ajatuksia, ne ovat saatanan kiusauksia tai demonien hyökkäyksiä, minän ulkopuolelta tulevia häiriötekijöitä."

Näin meille ovat opettaneet monet hyvät ihmiset kautta aikojen. Myös Suomen rukoilevaisten perustaja **Henrik Renqvist** neuvoi seuraajiaan:

"Sillä jos ei ole rukous aina kiehumassa sydämessä, pahain ajatusten keskeyttämiseksi, niin ne tukahduttavat uskon."

Hänenkin täytyi toisinaan myöntää, että:

"Minulla ei ole ollut voimaa joka hetki häätää pois asiaankuulumattomia himoja ja ajatuksia saatikka tappaa vanhaa ihmistä itsestäni."

Monet Herran pyhät ovat juosseet sisikuntansa peikkoja pakoon luostareihin ja aavikoihin, leikelleet sukupuolielimiään ja harjoittaneet askeesia sammuttaakseen kaikki rukousta häiritsevät mielikuvat ja tunteet. Silti he ovat pyhyysharjoitustensa keskellä nähneet näkyjä viettelevistä naisista ja tanssivista strippareista.

Ovatko ne todella Saatanan kiusauksia vai liian ankaran ja elämälle vieraan uskonnollisuuden tukahduttaman seksuaalisuuden yritystä tulla hyväksytyksi? Ehkä tanssiva nainen edustaakin rukoilijan pois tunkemaa sisäistä todellisuutta, joka edelleen rukoilee hänessä Luojan luomaa olemassaolo-oikeutta itselleen.

Sensijaan, että rukous tarjoaisi ainutlaatuisen mahdollisuuden olla tosi noloimpaan ja pelottavimpaan yksityiskohtaan asti, rukoilijan pitäisi ikäänkuin vaihtaa minuuttaan rukouksen ajaksi - tulla joksikin toiseksi, tai ainakin lakata olemasta täysin oma itsensä, voidakseen rukoilla.

Onko sellainen todella hengessä ja totuudessa rukoilemista? Jos henkeni on saastunut ja totuuteni on vääristynyt, niin voinko minänä rukoilla muuten kuin saastuneella hengellä ja vääristyneellä mielellä?

En voi.

Jos sisäinen totuuteni ei ole kaunis niin rukoukseni lähtee liikkelle rumuudesta. Miten muuten voisi olla? Rukoukseni nousee siitä, mikä minussa on totta, tai sitten se ei nouse ollenkaan.

En voi irrottaa rukoustani sydämeni tukikohdasta ja viedä sitä jollekin puhtaalle laukaisualustalle taivaaseen ammuttavaksi. Rukoukseni elää siinä missä minä elän. Jumalan asia on suostuuko Hän kuuntelemaan sitä.

Jos rukoukseni elää kaatopaikassa, sen täytyy tulla kuulluksi kaatopaikassa tai sitten ei ollenkaan.

En usko, että Jumala pelkää sisimpämme haisevia tunkioita niinkuin me. On aivan turha väkisin raivata sisikuntaan pientä melulta ja saastalta eristettyä tilaa, jossa kehtaisi rukoilla. Antakaamme mielummin koko kaatopaikkamme osallistua rukoukseen, rottia myöten.

Joka paikassa häiritsevä seksuaalinen tai muu mielikuva muistuttaa meitä *omasta* paikastaan ja omasta arvostaan. Se ei jätä meitä rauhaan, ennen kun annamme sille sen tunnustuksen mikä sille kuuluu. Torjuttu sisikuntamme ei aina rukoile olemassaolo-oikeuttaan niin hienotunteisesti. Mitä ankarammin se on torjuttu, sitä häiritsevämmin se huutaa. Mieleemme riivaajat ovat useimmiten niitä sisäisiä rukouksia, joita olemme vähiten suostuneet kuuntelemaan.

Me olemme mitä olemme. Uskonnollisuus, joka kieltää oikeutemme juuri sellaisinaan tulla Luojamme ja Lunastajamme eteen, on mielestäni sydäntä raiskaava valhe ja mielenterveyttä uhkaava peto.

Kuinka moni onkaan tämän valheen pettämänä lannistunut ja tämän pedon kohtuuttomien vaatimusten alla lakannut rukoilemasta kokonaan? Tai kuinka moni on oppinut käyttämään rukousta tapana torjua oma sisäinen todellisuutensa Jumalan nimessä ja sen seurauksena vieraantunut entistäkin enemmän itsestään?

"Isä meidän, sitruunakynnelin minä huudan sinua, linnun sydän kämmenellä minä huudan sinua, veitsi kädessä minä huudan sinua." **Tommy Taberman.**

Rukous kohtaamispaikkana

"Etkö kuule kuinka pimeiden petojen metsässä alaston lapsi, pieni kerjäläinen, kuiskaten huutaa sinun nimeäsi? mikset jo näyttäyty?"

Tommy Taberman.

"Itsetuntemuksen tietä ei saa hylätä. Tällä tiellä ei ole sellaista hengen jättiläistä, jonka ei tarvitsisi usein palata lapsuuden ja jopa imeväisen tasolle." **Teresa**

Avilalainen.

Anna kaikkien ääniesi kuulua. Kerää sisikuntasi hurjimmat huudot ja hennoimmat kuiskaukset rukoukseksi ja suuntaa ne Hänelle, joka ei pelkää kuulla mitään.

Jos rukouksessa kokoat kaiken mitä olet, Hänen eteensä, joka on kaiken olevaisen Isä, tulet itsekkin enemmän olevaksi ja eläväksi.

Rohkaistu vaikka vanhojen körttiläisten esimerkistä (niin elämänkielteinen maine kuin heillä onkin):

"Alkuperäinen herännäisyys tunnusti ihmisen vailla omaa menestystä tai menestyksien mahdollisuuksia, myös sairaana, hulluna ja voimattomana. Kokeneimmat körttiläiset oivalsivat parhaina hetkinään - tai sanokaamme huonoimmat körttiläiset oivalsivat huonoimpina hetkinään - ettei pelastus voinut riippua siitä, millaiseksi ihminen onnistuisi lihansa muokkaamaan. He eivät sulkeneet pahaa, kehittymätöntä ja raadollista puolta armoistuimelle pyrkivän minän ulkopuolelle. Se olisi yksilön mielenterveydelle sopivampi lähestymistapa kuin pyhitykseen, kypsymiseen tai itsekuriin uskovan kansallisen projektin tuottama normaali-ihmisen malli, jossa vain kapea siivu ihmisestä kelpaa kontaktiin Jumalan ja Hänen jälkeensä kaikkivaltiuuden saaneiden Toisten (seurakunnan ja sen johtajien) kanssa"

(Suomalainen Ahdistus. **Juha Siltala**. Otava -92. <M>Siltala on kirjoittanut erinomaisen psykohistoriallisen tutkimuksen viime vuosisadan suomalaisesta hengellisyydestä lähinnä heränneiden perinteen kautta. Tosin tämä 560-sivuinen kirja voi olla aika näännyttävä lukukokemus, joka luultavasti avautuu vain niille, jotka jaksavat lukea sen loppuun. Se on hyvä analyysi uskonnollisen kokemuksen psykologisista ja sosiaalisista taustatekijöistä ja itsenäistymisen vaikeuksista monella eri tasolla. Ei ole helppoa vapautua lapsuuden vaikutteista, mutta ei ole helppoa itsenäistyä niistä uskonnollisista yhteisöistäkään, jotka tätä vapautta tarjosivat. Siltala dokumentoi elävästi suomalaisen ihmisen vaikeutta kasvaa itsenäiseksi Jumalan armoon luottavaksi yksilöksi.)

Elä taikka älä. Mutta jos kieltäydyt, älä perustele sitä sillä, etteikö Jumala salli sinun olla tosi hänen edessään. Hän ei vain salli sitä, hän kaipaa totuuttasi salatuimpaan saakka intohimoisella rakkaudella.

Ei niin, etteikö Hän sen jo tuntisi. Ei hän tarvitse rukoustasi sitä varten. Rukouksessa itseltäsi kadotetut sielusi sirpaleet voivat tulla yhteen kokonaiseksi minuudeksi Jumalan edessä.

Rukous vie sinut olemuksesi ytimeen. Sen kautta voit olla yhteydessä Hänen kanssaan, joka on koko olevaisen ydin.

Rukous: *Rakas Jumala, miksi pelkään asettua sinun tutkittavaksesi? Uskon, että tutkit minua rakkaudella, vailla syytöksiä. Silti minua pelottaa. Pelkään mitä tulee pintaan. Olen tottunut näkemään itseni tietyssä valossa, enkä tiedä olenko valmis mihinkään uuteen. Silti pyydän sinua paljastamaan minut itselleni, jotta voisin totuudellisesti valjastaa itseni sinulle. Amen.*

Siunaus: *"Tehkөөn Luoja, joka sinut loi, sinut yhtä terveeksi ja ehjäksi kuin Hän sinut tarkoitti. Lähettäkөөn hän sinut uudistuneena ja vahvistuneena tekemään hänen tahtoaan, omaksi hyödyksesi ja toisten palvelukseksi, mutta ennen muuta Hänen pyhän nimensä kunniaksi. Amen."*

Ketä oikein rukoilemme?

"Totisesti Sinä olet salattu Jumala, sinä Israelin Jumala." **Jesaja**.

"Kukaan ei ole koskaan nähnyt Jumalaa." **Johannes**.

"Pilkkaanko Jumalaa helposti loukkaantuvaa? pilkkaanko Jumalaa vai Jumalan kuvaa?" **Juice Leskinen**.

Freudin mukaan Jumala on vain alitajuisten toiveidemme ja pelkojemme summa, jonka projisoimme taivaalle. Tuhotkaamme nämä valheelliset jumalat mielenterveyden nimissä, hän sanoi. Niinhän me olemme yrittäneet tehdä, mutta onko se pelastanut mielenterveytemme?

Silti Freud oli myös oikeassa. Ei sille voi mitään, että itsekunkin jumalakuvaan vaikuttaa, miten hänet on pienenä lapsena otettu vastaan tähän maailmaan. Rukous voi palauttaa meidät tunteissamme auktoriteetin edessä itseään häpeävän lapsen tasolle.

Siinä vaiheessa voi tehdä mieli lopettaa rukoileminen kokonaan.

Intuitiivisesti nämä mielikuvat Jumalasta tuntuvat vääriltä ja valheellisilta. Joku syvempi osa sydämessämme kuiskaa, ettei tämä ole oikea Jumala.

Mielikuvamme eivät aina vastaa parempaa ymmärrystämme siitä, minkälainen Jumala todennäköisesti on.

Voimme järkevasti aloittaa rukouksemme armahtavalle Jumalalle ja huomata jatkossa puhuvamme karttakeppiä heiluttavalle tyrannille, joka haukkuu meitä tekemättömistä kotiläksyistä. Voimme aloittaa jalosti rukoilemalla Somalian lasten puolesta ja herätä

hetken päästä esittämässä henkilökohtaista toivelistaa taivaalliselle joulupukille. Voimme aloittaa puhuttelemalla kaikkivaltiaasta hyvää ja lopettaa peläten kosmista sadistia, joka yrittää houkutella meitä luottamaan itseensä, mutta todellisuudessa etsii vain tilaisuutta jättää meidät kammottavaan yksinäisyyteen.

Aikuinen teologiamme ei olekaan sopusoinnussa lapsuutemme rumien tai ruusunpunaisten toteemihahmojen kanssa. Tunteiden tasolla Jumala muistuttaakin pelottavaa noitaa tai turvallista nallekarhua.

Olen kuullut monen kertovan, kuinka mahdotonta heidän on puhutella Jumalaa isänä, koska heillä on liian hirveä kokemus omasta isästä. Viimeksi eräs nainen kertoi uskaltavansa vaivoin rukoilla Jeesusta. Hän pyysi Jeesusta sanomaan terveiset Isälle. Hyvä niin. Hän suostui kohtaamaan jumalakuvansa sellaisena kuin se on ja toimi sen puitteissa.

Koska Jumala mielletään tavallisesti maskuliinisena, puhutaan harvemmin siitä, millä tavalla äiti vaikuttaa jumalakuvaan. Kuitenkin juuri äiti antaa lapselle ensimmäisen ja syvimmin juurtuneen kokemuksen Jumalasta. Alussa äiti on se Suuri Tuntematon, jonka asenteet ja käytös säveltää lapsen peruskokemusta aikuisuuteen asti.

Alkusymbioosin luonne ja siitä irtaantumisen onnistuminen tai epäonnistuminen antaa lapselle peruskokemuksen mahdollisuudesta luottaa ja uskoa. Tämä kokemus ei helposti myöhemmin muutu.

Äidin tunteeton etäisyys luo pohjaa myöhemmälle kokemukselle välinpitämättömästä Jumalasta, jolle minä en ole olemassa ellen löydä tarkalleen oikeita tapoja kiinnittää hänen huomionsa itseeni.

Äidin tunteileva tunkeilu taas luo pohjaa minuuttani kunnioittamattomasta jumalasta, joka hyväksyy minut vain niellesään minut kitaansa. Hänen edessään ei ole vähänkään tärkeää mitä lapsi kokee. Sitä vastoin lapsen täytyy aina ymmärtää, mitä aina yhtä arvaamaton jumala milloinkin tuntee ja tahtoo.

Tämä jumala on kyltymättömän ahne ihmissyöjä. Hänelle lapsi on vain tyydytystä tai mahanpuruja tuottavaa ravintoa, jonka hän mielihyvällä nielee tai pettyneenä oksentaa suustaan. Lapsen tulee herkeämättä tarkkailla kaikkivaltiaan jumalansa hyvinvointia, koska hän kantaa siitä päävastuun. Lapsi ei saa hetkeksikään keskittyä vain itseensä. Jumalalle tulee siitä vain paha olo. Hänen tulee "valvoa", että jumala saisi nukkua rauhassa. Hänen täytyy jatkuvasti olla "herätyksen tilassa", ettei jumala herättyään yllättäisi häntä keskittymästä mihinkään muuhun.

Tämä jumala ei koskaan kuule lapsen rukouksia. Ei, lapsen tehtävä on kuunnella Jumalan rukouksia ja vastata niihin. Lapsi ei opi luottamaan tällaiseen jumalaan, koska joutuu koko ajan keskittymään siihen, luottaako "jumala" häneen. Yhteys on täysin lapsen varassa. Jumalan ahdistus on aina lapsen syytä ja lapsen ahdistus on aina lapsen syytä.

Näitä kuvauksia voisi jatkaa vaikka kuinka pitkään. Monet ihmiset matkan varrella ovat osallistuneet itse kunkin jumalakuvan syntymiseen.

Mitä niiden kanssa voi tehdä? Mistä muusta voisimme aloittaa kuin niistä jumalakuvista, joita meillä on? Jos emme suostu niitä kunnolla katsomaan, emme koskaan löydä niiden takaa mitään todellisempaa.

Koska rukous ei ole vain aikuisen järkiminän älyllistä keskustelua toisen järkevän osapuolen kanssa, meidän on katsottava silmästä silmään niitä kuvia, joihin törmäämme ottaessamme käyttöön sydämemme alkukielen, lapsen kielen, joka on välttämätön kokonaisvaltaisen rukouksen kannalta.

"Pyhä, suuri tuntematon, turhaan mulle huntus nostat, tiedän, että kuolen silloin, koska näkös mulle kostat. Siksi painan silmät kiinni, umpiluomin uskon sinuun, rinnoillesi pääni painan, tunnen, että uskot minuun." **Eino Leino.**

Kuvien torjunta

"Kun saksalaiset sotilaat menivät ensimmäiseen maailmansotaan, useimmilla heistä oli kuva kiltistä Jumalasta, joka kääntäisi kaikki parhain päin. Todellisuudessa kaikki kääntyi ihan toisin päin." **Paul Tillich.**

"Usein sanat ovat riittämättömiä kuvaamaan Häntä, eikä Häntä tarvitsekaan sitoa pysyviin mielikuviiin. Jumala itse muuttaa kuvia elämän myötä." **Kaija Junkkari.**

Näiden kieroutuneiden kuvien kohtaaminen voi olla niin vaikeaa ja pelottavaa, että olemme kiusattuja vain pyyhkimään ne mielestämme. Ikäänkuin ne maton alle lakaistuina lakkaisivat vaikuttamasta elämäämme.

Peläten ja häveten torjumme hirvittävät kuvat Jumalasta, jotka tulvivat mieleemme kohdatessamme vaaratilanteita, onnettomuuksia, sairautta ja väkivaltaa. Valitettavasti ne jatkavat elämäänsä alitajunnassamme ja palaavat tunteisiimme ja asenteisiimme muita reittejä pitkin.

Vanhempina voimme esimerkiksi haastaa lasta luottamaan Jumalaan tavalla, joka paljastaa oman alitajuntaan lakaistun epäluottamuksemme. Yritäessämme vakuuttaa lapsillemme, että Jumala on ehdottoman hyvä ja luotettava, voimme tehdä sen tavalla, josta lapsi kuulee salatun huolemme: *"Onko Jumala sittenkään sellainen?"* Lapsi aistii sen, mitä emme itse suostu myöntämään.

Jokainen on varmaan kuullut saarnaajia, joiden täytyy huutaa uskoaan Jumalan hyvyyteen keuhkojensa äärimmilleen trenatuilla voimilla, vaientaakseen omat epäilyksensä. Heidän saarnansa ei vakuuta, koska siitä kuultaa läpi saarnaajan itselleen tekemä väkivalta.

Hyvä Jumala täytyy pitää väkisin hyvänä, niinkuin lapsen, jonka täytyy epätoivoisen itesensuurin avulla ylläpitää kuvaa aina vain hyvää tarkoittavista ja rakastavista vanhemmista. Kaikki epäilyt ja ristiriidat on peitettävä hellittämättömän itesuggestion alle, koska vanhemman "hyvyys" riippuu täysin siitä kuinka herttaisen tyytyväiseksi lapsi onnistuu itsensä tuuduttamaan.

Ainoa, josta voi hakea vikaa on hän itse. Aitoihin tunteisiin ja ajatuksiin ei ole varaa koska "hyvä" jumala ei sitä kestä ja taivas uhkaa jatkuvasti pudota sokean ihailijansa päälle. Pienenkin vian näkeminen pelkästään hyvän jumalan valkoisissa vaatteissa voi muuttaa hänet hylkääväksi perkeleeksi. Jos pienikin pettymys, kiukku tai epäily rikkoo hyvän illuusion, sen takaa voi purkautua legioonallinen demoneja.

Jobin kirjassa ihmlapsi uskaltaa olla yhteydessä Vanhempaansa "pahoista" tunteistaan, tarpeistaan ja ajatuksistaan huolimatta. Siksi se oli **Paavo Ruotsalaiselle** ja Jonas Lagukselle oman kokemuksen kautta erittäin rakas kirja. Heidän edustamansa alkuperäinen körttiläisyys rikkoi pieniksi paloiksi ihmisen mahdollisuuden olla kiltti Jumalansa edessä ajattelemalla Hänestä vain hyvää ja tuntemalla Häntä kohtaan vain lämpimiä tunteita. Körttiläisten Jumala pysyi hyvänä silloinkin kun Hänen lapsensa pitivät Häntä pahana.

"Samalla tavoin kuin henkilön muotokuva ei ole henkilö itse, myöskään Jumalan kuva ei ole Jumala. Missä kuva on tullut Jumalaksi, siellä kuva on särjettävä epäilemällä sitä niin, että kuvaan kohdistuva pilkka kääntyy Jumalan salatun olemuksen ylistykseksi. Jumalan kuviin kohdistuva epäily on siten liittynyt yhteen rukoukseen kuuluvan huumorin elämänmuodon kanssa." **Petri Järveläinen** (Rukouksen

elämänmuoto. Herättäjä -92. Aika fiksu kirja. Suosittelen erityisesti teologisesta hepreasta nauttiville.)

Kuvien palvonta

"Jossain kohtaa teologisessa traditiiossamme on jumalakuva vääristetty - Hänestä, joka kärsii yhdessä meidän heikkoutemme kanssa, koska tuntee sen sisältäpäin, on tullut välkkyvä, haavoittumaton sankari, Vallan- ja Moraalinvartija, joka tahtoo valvoa tekemisiämme ja hallita meitä." **Ylva Eggehorn.**

Toinen vaara on se, että päästämme mielikuvamme tietoisuuteen, mutta emme aseta niitä kyseenalaisiksi.

Annamme pintakokemuksellemme objektiivisen tiedon painoarvon ja annamme sen ohjata ajatteluamme tyranniaan asti. Pidämme kiinni jumalakuvastamme aivan toisenlaisen Jumalan kasvojen edessä. Muiden ihmisten kokemuksella tai ymmärryksellä ei ole mitään arvoa sen enempää kuin Raamatun ilmoituksella tai Jeesuksen olemuksella. Kaikkein vähiten uskallamme kysyä oman sydämemme syvempää totuutta. Emme enää torju irvikuvaa, vaan Jumalan hiljaisen äänen sydämissämme.

Pahimmassa tapauksessa meistä tulee epäpyhiä ristiretkeläisiä. Yritämme käännättää muita uskomaan samaan kuvaan Jumalasta, vahvistaaksemme sen kautta omaamme. Masokistisesti suutelemme julman jumalamme ruoskaa ja sadistisesti käytämme samaa ruoskaa muihin.

Pidämme kuvaamme todellisuutena sensijaan, että pitäisimme sitä todellisena *kuvana*. Teemme kuvia Jumalasta, jotta emme joutuisi kohtaamaan Häntä sellaisena kuin Hän on. (Näinhän usein teemme lähimmäisillemmekin.) Korvaamme maiseman impressionistilla maisemamaalauksella. Iskemme iskulausetarroja taivaan ja oman sydämemme portille kolkuttamatta kunnolla kumpaakaan.

Kaikki lapsellisimmat, kauneimmat ja rumimmat jumalakuvat on tuotava rukoukseen avoimella mielellä. Ovatko nämä kuvat ilmaisia todellisuudesta vai ovatko ne kertomuksia itsestämme ja vanhemmistamme? Näin kaikista kuvista voi tulla välineitä itsen ja Jumalan tuntemiseen. Ne muuttuvat Jaakobin unen kaltaisiksi tikapuiksi, joita pitkin voi laskeutua alas tutkimaan itseään tai nousta ylös tutkimaan Jumalaa.

"Jos perkele vaatisi enempää herätystä ja perusteellisempaa synnintuntoa, niin sano sinä hänelle, että et voi saada sitä aikaan, vaan menet sellaisena kuin olet Kristuksen luo." **Paavo Ruotsalainen.**

Todellisuus kuvien takana

"Mitä Jumalasta sanotaankin, se on epätäydellistä, koska hän on aina enemmän tai toisenlainen." **Wilfrid Stinissen.**

"Kaikki mikä on tuhottavissa, täytyy tuhota." **William. Blake.**

Jos joku kuva Jumalasta osoittautuu epäluottamuksesi arvoiseksi, riko se. Väittele jokaisen kuvan kanssa. Käy konkreettista dialogia sen kanssa. Tee se vaikka paperilla. Esitä epäilyksiäsi. Vaihda roolia ja vastaa. Palaa takaisin omaan rooliisi ja jatka keskustelua kunnes sydämessäsi vakuutut siitä, että "jumala" jonka kanssa keskustele ei tunnu oikealta jumalalta tai sitten tuntuu. Jos tulet siihen tulokseen, että vastapuoli onkin vain pelkojesi tai toiveidesi projektio, voit kysyä itseltäsi, ketä hän muistuttaa, tai kenen korvikkeeksi olet luonut tällaisen mielikuvan.

Kun olet käynyt taistelusi jonkun epäjumalaksi havaitsemasi hahmon kanssa, esitä kysymyksesi pimeään, toistaiseksi tuntemattomalle Jumalalle. Kuuntele ja katso minkälainen on seuraava kuva ja siihen liittyvä ääni.

Annan nämä ohjeet luottaen siihen, että sydämessäsi tunnistat Luojaasi, kun kuulet Hänen äänensä. Jeesus lupasi seuraajilleen, että nämä kyllä tunnistaisivat Hyvän Paimenen äänen muiden joukosta. Älä antaudu, ennenkuin rukouksessa, edes aavistuksen kautta, kohtaat jonkun, johon voit luottaa ja jolle voit luottautua.

Matti oli kasvanut ankarassa uskonnollisessa kodissa. Pappis-isältään kokemansa julmuuden kautta hän oli oppinut vihaamaan Jumalaa koko sydämestään. Ryhmässä pyysin häntä huutamaan julki vihansa tätä Jumalaa kohtaan. Hän teki sen sadatellen niin rajusti, etten viitsi sitä suoraan siteerata.

Seuraavaksi pyysin häntä vaihtamaan roolia tämän Jumalan kanssa. Jumalan roolissa hän sanoi:

"En välitä sinusta. Minua kiinnostaa vain valta ja se, että ihmiset tottelevat minua."

Hän yritti parhaansa mukaan esittää julmaa ja välinpitämätöntä, mutta en voinut olla kiinnittämättä huomiota tämän Jumalan kosteisiin silmiin ja värisevään ääneen.

Kun myöhemmin kysyin häneltä, mihin hän oli näin kauan tarvinnut tällaista kuvaa Jumalasta, hän vastasi:

"Tämä Jumala on ottanut vastaan kaiken sen vihan, joka oikeastaan kuuluu isälleni. Nyt kun olen vihannut aikani, voin ehkä luopua tästä julmasta Jumalasta. Minusta tuntuu, että olen jo purkanut kaiken vihani häneen."

En pysty kirjallisesti välittämään tämän episodin vivahteita, mutta minulle se kertoi jotain uutta Jumalan rakkaudesta. Ehkä Jumala todella suostuu olemaan sellaisenkin kuvan kaltainen, joka imee itseensä muille kuuluvan vihan. Irvikuvan alla on salatusta rakkaudesta itkevä sydän, joka tietää, että *jonkun* on kannettava se viha. Onko tämä yksi ulottuvuus Jumalan sijaiskärsimyksestä?

Jos mielessäsi sitkeästi kummittelee kuva tai ääni, jota olet oppinut pitämään Jumalana, mutta johon et oikeasti usko, uhmaa sitä rohkeasti. Ei hyödytä mitään, että teeskentelet uskovasi Jumalaan, johon et kuitenkaan usko. Älä alistu millekään, mihin et oikeasti voi uskoa, äläkä antaudu kenellekään, johon et oikeasti voi luottaa.

Usein Jumalan kohtaaminen kulkee "Jumalasta" luopumisen kautta. Löydät rauhan ja levon vasta, kun olet ravistellut itsesi irti piinaavasta jumalasta. Sen jälkeinen "jumalalaton" elämä voi tuntua vapauttavalta. Uusi itsekunnioitus ja toivo tulee vanhojen syyllisyyksien ja sisäisten pakkojen tilalle. Jumalan jatkuvasti läsnäoleva kyttävä silmä on vihdoin puhkaistu ja sinulla on tilaa katsella itseäsi omilla silmilläsi.

Henri Nouwen siteeraa tällaisen ihmisen rukousta jumalalle, jota ei enää ole:

"Kun puhun sinulle epäilen samalla, ettei sinua siellä ole olemassakaan, etkä koskaan ollutkaan. Olen kadottanut sinut ja se tuntuu hyvältä, koska et antanut minun olla oma itseni. Minun piti jatkuvasti ajatella sitä minkälainen minun pitäisi sinun mielestäsi olla. Siitä lähtien, kun erosimme olen tullut enemmän itsekkääksi. Olen paljon enemmän kiinnostunut itsestäni ja omasta kehityksestäni ihmisenä. Tahdon edelleen kasvaa hyväksi, mutta en itseni takia, enkä miellyttääkseni sinua. Muiden hyvinvointi on tullut minulle uudella tavalla tärkeäksi."

Tämä rukous osoittaa, kuinka ohut raja agnostismin ja todellisen uskon välillä loppujen lopuksi on. Minuutta tukahduttava Jumala on hylätty ja minua rakastavan Jumalan läsnäolo on aavistuksen muodossa läsnä.

@O2 = Todellisuus kuvien edessä

"Miksi Jumala on tullut vihollisen vallassa olevaan maailmaan valepuvussa ja muodostanut eräänlaisen salaseuran vihollisen voittamiseksi? Miksi Hän ei yksinkertaisesti valloita maailmaa voimalla? Eikö Hän ole siihen tarpeeksi vahva?.. Jumala luutavasti tulee valloittamaan maailman vielä joskus, mutta silloin on liian myöhäistä valita puolta. Silloin kun et enää pysy omilla jaloillasi, on myöhäistä sanoa valinneensa polvistua. Ei, silloin käy vain ilmeiseksi, kenet olemme täällä valinneet."

C.S.Lewis

"Keskellänne seisoo Hän jota ette tunne." **Johannes Kastaja**

Kierkegaard kertoi tarinan kuninkaan pojasta, joka oli rakastunut köyhään talonpojan tyttäreeseen.

Prinssin ongelma oli löytää oikea tapa lähestyä rakastamaansa naista. Jos hän lähestyisi kuninkaan poikana nainen saattaisi antautua vain miehen aseman takia, tutkimatta ollenkaan sydäntään, rakastaisiko tämä häntä oikeasti, vai ei. Tai sitten nainen saattaisi pelästyä ylitsepääsemätöntä luokkaeroa ja juosta pakoon. Tietenkin hän voisi myös loukkaantua siitä, että toinen lähestyy niin julkeasti valta-asemastaan käsin.

Kuninkaan poika ratkaisi ongelman pukeutumalla tavalliseksi maalaispojaksi saadakseen mahdollisuuden omana itsenään rakentaa todellista rakkaussuhdetta naiseen. Todellisen asemansa hän paljastaisi vasta, kun naisen sydämen vastaus olisi hänelle selvä.

Tällä vertauksella Kierkegaard halusi kuvata Jumalan tapaa Jeesuksen kautta lähestyä meitä. Jeesuksessa näemme Jumalan ihmisen hahmossa. Hänen olemukseensa voi tutustua silminnäkiäkuvausten pohjalta. Tutustu niihin ja kuuntele sydämesi vastausta siihen, mitä Jumala Jeesuksen elämän, kuoleman ja ylösnousemuksen kautta kertoo itsestään.

Projektiomme ovat todellisia - projektioita. Ne kertovat omaa kieltään itsestämme ja historiastamme. Älä torju niitä. Ota ne vakavasti. Niiden alta löydät Jumalan, johon voit luottaa ja uskoa, jota voit rakastaa ja seurata.

Pakosta tai pelosta ei voi uskoa ja luottaa mihinkään tai kehenkään. Ole siis rehellinen uskosi suhteen. Se voi muuttua vasta sitten, kun uskallat myöntää, mikä se todellisuudessa on. Rehellinen rukous antaa hyvän mahdollisuuden siihen.

"Jumalani, taidan rakastaa sinua, vaikken tiedäkään selvästi ketä. Saan kuitenkin tunnustella sinua joka henkäyksellä, jolla tunnustan sinut. Siinä sinä olet, itse kaipauksessani piilevä kaivattu." **Päivi Huuhtanen.**

Tyhjä kehys

"Oi Jumala, jos olet olemassa, pelasta sieluni - jos minulla sellainen on." **Ernest Renan.**

"Minä huudan sinua avuksi, mutta sinä olet kaukana. Jumalani, minä kutsun sinua päivisin, mutta sinä et vastaa. Yöt kaikki huudan saamatta rauhaa." **Daavid.**

Voi olla, että syöstyäsi jalustaltaan kaikki kuvat, joihin et voi oikeasti uskoa, jäljelle jää niin hiljainen ääni, että se aluksi kuulostaa täydelliseltä vaikenemiselta. Älä luovu. Ole rauhassa Jumalan edessä, joka antaa sinunkin olla rauhassa.

Ennemmin tai sitäkin aikaisemmin useimmat meistä joutuvat kohtaamaan tilan, jossa koemme itsemme Jumalan hylkäämiksi. Vai etkö vielä ole kokenut rukousta tyhjyyteen huutamisena? Et kuule mitään, et näe ketään, etkä tunne kenenkään läsnäoloa. Rukouksesi hukkuvat tyynyysi, pysähtyvät huoneesi seiniin tai sammuvat loppuunpalaneen sielusi tuhkiin. Kaipaat epätoivoisesti edes pientä elonmerkkiä

Jumalalta, vaikka kuinka vaatimatonta lohdutuksen sanaa, etkä saa mitään. Jumalaa ei enää ole. Jos hän on, Hän leikkii piilosta liian pitkään.

Teologinen tietämys Hänen salatusta läsnäolostaan on vain kuihtunut keidas sielumme Saharassa. Tieto, että ilmassa on huomaamatonta kosteutta ei auta, kun kaipaamme juotavaa.

Kukaan ei tunnu ymmärtävän. Uskonystävät tarjoavat kuolleen tuntuisia raamatunlauseita, kaverit taputuksia olalle ja puoliso hermostumistaan.

Lempimusiikkisikaan ei kosketa sinussa mitään. Jokainen toive haihtuu pelkästä kosketuksesta ja unelmat ovat laskevan auringon säteitä.

Graham Green sanoi kerran: *"Jos on luopunut jostakin uskosta, ei pidä luopua kaikesta uskosta."* En tiedä minkälaisesta autiomaasta hän sen sanoi, mutta viimeisissä haastatteluissaan hän tuntui olevan kovin kiinnostunut Pyhästä.

Jumalan pitkät hiljaisuudet puhdistavat uskoamme *tulosvastuullisuuden* kirouksesta. Jumalan täytyy tuottaa ulkonaisia tai sisäisiä tuloksia elämässämme, tai hän saa potkut. Jumala ei pyydä sinua hyppäämään käskystä, ja kieltäytyy joskus siitä itsekin. Hän ei ole teologisten vetoomustemme tai uskonnollisten temppujemme hyppyyteltävissä. Hän puhuu silloin, kun puhuu ja toimii silloin, kun toimii - omista syistään.

Niinkuin **Aslan**, Kristuksen hahmo **C.S.Lewisin** *Narnia* -sarjassa, Jumala on villi ja vapaa. Kieltäytymällä olemasta rukouksiemme sätkynukke tai ahtaan pullomme palveleva henki, Hän vapauttaa itsensä ja meidät orjuudesta väärin jumalakuviin. Mutta mitä se meitä auttaa? Niinkuin yöhön eksyneet lapset harhailemme pilven peittämän kaikkein pyhimmän ympärillä. Alamme epäillä itseämme ja Jumalaa. Kiusalliset kysymykset hyökkäävät kimppuumme kuin sudet yössä:

"Onko rukous pelkkä psykologinen itsepetos? Ehkä epäoikeudenmukaisuus, pahuus ja epätoivo sittenkin seisoo viimeisenä multien päällä. Onko millään loppujen lopuksi mitään tarkoitusta? Onko rakastavaa Jumalaa edes olemassa?"

Jumala puhdistaa uskomme uhkaamalla tuhota sen. Ajaudumme perusteellisiin uudelleenarviointeihin ja pyhään epäuskoon. Kaikki pintakoristeet rapisevat ja jäljelle jää kauhistuttava pelko siitä, että sisältä ei löydykään mitään.

Tällaisinaanakin hetkinä ei tarvitse olla epärehellinen. Raamattu on täynnä valitusrukouksia, joihin on oikeus yhtyä, kun hiljaisuus tuntuu Hänen puoleltaan olevan yksipuolista. Raamatun rukoilijat eivät häpeilleet turhautumisiaan. He totisesti osasivat valittamisen taidon:

"Jumala, sinä jota ylistän, älä enää vaikene. Tunnetaan pimeydessä ihmeitäsi, puhutaanko hyvyydestäsi unohduksen maassa? Herra, miksi olet hylännyt minut, miksi kätket minulta kasvosi? Nuoruudestani saakka on osani ollut kova ja kuolema on uhannut elämäni. Näännyksiin asti olen kantanut hirveää kuormaa, jonka olet minulle pannut... Jos joku tulee minua katsomaan, hän puhu tyhjäänpäiväisiä. Hän tarkkailee minua ilkein ajatuksin, lähtee pois ja ryhtyy heti parhaamaan. Vieläpä ystäväni, johon luotin ja joka söi minun pöydässäni, kääntyy kopeasti minua vastaan... Nyt on seuranani vain pimeys." **Daavid.**

Valitusvirret auttavat meitä pukemaan tuskamme, pelkomme ja sisäiset ristiriitamme sanoiksi, huutamaan niitä hylätyn olemassaolomme kaikuville seinille. Jos joku kuulee niin kuulee, jos ei niin tuleepahan rehellisesti huudettua. Niiden myötä voimme heristellä nyrkkejämme kunnes, joku koskettaa sydäntämme - jos koskettaa.

"Erään juutalaisen miehen kerrotaan rukoilleen Jumalaa suurena sovituspäivänä seuraavasti. Hän kirjoitti kaksi listaa, jotka hän esitti Jumalalle sanoen: 'Jumala, tässä ensimmäisessä listassa ovat minun pienet syntini ja tässä toisessa Sinun suuret

syntisi. Jos Sinä annat anteeksi minun pienet sytini, niin minä annan anteeksi Sinun suuret syntisi.' Esimerkki kuvastaa rukousta, jossa ihminen uskaltaa tuoda esiin omat ajatuksensa salaisinta sopukkaa myöten. Suuren luottamuksen vallitessa vuoropuhelussa ei tarvitse olla kiellettyjä alueita, vaan kaikelle on tilaa." (Naiseksi joka olet. **Kaija Junkkari**. Kirjapaja -92)

Rukous: Rakas Jumala. Katselen luontoa ja siinä tapahtuvaa kasvua. Kaikki muuttuu koko ajan. Ihmettelen mistä minä olen oppinut pelkäämään muutosta ja kasvua. Miksi ripustaudun tuttuihin uskomuksiin ja vanhoihin tapoihin, jotka eivät enää palvele elämääni ja joihin en oikeasti usko? Olen kuin kuoreeni käpristynyt siemen, joka ei kannu hedelmää. Tiedän kyllä mitä sanoit siemenestä, joka ei suostu pimeään multa kuolemaan. Minusta tuntuu melkein mahdottomalta pyytää jotain niin pelottavaa, mutta voisitko auttaa minua kuolemaan sellaisella tavalla, että syntyisin elämään?

Kyynelten lahja

"Kyyneleet ovat sielun vammoista valuvaa verta." **Gregory Nyssalainen**.

"Autuaita te, jotka nyt itkette: te saatte nauraa." **Jeesus**.

"Älä salpaa surua luotasi, kun kaarisiltaa teet: ei mikään kimalla kauniimmin kuin puhtaat kyneleet." **Aale Tynni**.

Kasakkojen julman vainon alla venäjän juutalaiset olivat panneet toivonsa moneen väärään messiaaseen ja kabbalistisiin profetioihin, jotka myös pettivät. Tämän pettymyksen keskellä heidän keskuudessaan syntyi uusi hengellinen liikehdintä: **Hasidi**. **Baal Shem-Tov** oli heidän ensimmäinen johtajansa (*Zaddik*).

Hän ei tarjonnut ehdotonta auktoriteettia, valmiita dogmeja tai salaopillisia kaavoja seurattaviksi, vaan antautui etsiväksi etsivien kanssa. *Zaddikit* pukivat viisautensa tarinoiden muotoon. Seuraavassa yksi niistä:

Kun juutalaiset olivat taas pitkällä pakomatalla vainoajistaan, kansa alkoi napista kärsimyksistään. Napina kiihtyi keskinäiseksi kärsimysten vertailuksi. Kuka heistä oli kärsinyt eniten.

Siinä vaiheessa *Zaddik* kutsui porukan kokoon ja kertoi tarinan suuresta surupuusta, jonka eteen kaikki joutuisivat tuomiopäivänä.

Sen oksille jokainen saisi ripustaa oman kärsimyksensä. Kun jokainen on löytänyt sopivan oksan elämäntaakalleen, he vaeltavat hiljaa puun ympäri. Kaikilla on nyt vapaus vaihtaa oma kärsimyksensä itselleen sopivampaan.

Monen kierroksen jälkeen jokainen jatkaa viisastuneena matkaansa Jumalan valtaistuimen luokse - oman surunsa kanssa.

@ALKU PIENI = **Sovinnon kyneleet**. "Merkillistä, kuinka kärsimyksensä hyväksyminen tuntuu jotenkin tekevän jokaisen enemmän itseksensä", sanoi eräs ryhmäämme osallistunut nainen jälkepäin. Se oli kurssi, jolla itkettiin tavallista enemmän.

Kuinka vapauttavaa on kokea kyynelten patojen aukeavan. Kuinka parantavaa on, kun vuosikymmeniä vuoroaan odottaneet murheet vihdoinkin saavat tilaa ja suru, joka on ehtinyt varastoitua ruumiin joka soluun saa vihdoinkin tulvia tietoisuuteen.

Ryhmässä olen saanut suuren etuoikeuden olla jakamassa vuosikymmeniä vanhoja kyneleitä, jotka vihdoinkin valuvat ihmisen maailmasta ihmisten maailmaan - Jumalan syliin.

Elämässä on asioita, joihin ei voi vastata muuten kuin surulla. Silloin kyneleet ovat vain surulliseen totuuteen nöyrtyneen ihmisen luonnollinen vastaus siihen tragiikkaan, mikä on ollut totta, on totta ja ehkä tulee vielä kauan olemaan totta.

Hän lakkaa taistelemasta totuutta vastaan, lopettaa mahdottoman taistelunsa menneisyyden muuttamiseksi ja vastaa sillä ainoalla tavalla, jonka Jumala on meille antanut - itkemällä.

Ne ovat sovinnon kyyneleitä. Surullisen todellisuuden kanssa ei voi päästä sovintoon ilman kyyneleitä.

Vasta tällainen itku antaa mahdollisuuden tässä hetkessä ja tulevaisuudessa avautua uudestaan elämälle - sellaisena kuin se on.

@ALKU PIENI = **Katumuksen kyyneleet**. Kyyneleet kuuluvat myös *mielenmuutoksen* vapauttavaan shokkiin. Se on armollisen rakkauden edessä itseensä menevän ihmisen surua siitä, miten tuhoisasti on elänyt, harhaisesti on uskonut ja väärin on asennoitunut.

Näiden kyynelten myötä yhdymme kautta vuosisatojen kaikuvaan lauluun *Kyrie Eleison* (= Jumala ole armollinen). Niin kauan kun tämä kyynelten laulu maailmassa vielä soi, meillä on toivoa.

Muistan sen suloisen kipeän ajan, jolloin en pystynyt rukoilemaan mitään muuta kuin 600 - luvulta peräisin olevaa rukousta:

"Herra Jeesus Kristus, Jumalan Poika, ole minulle syntiselle armollinen."

Vain ahdistuksesta puuskuttava hengitykseni antoi tälle ortodoksikirkon rakkaimmalle rukoukselle melodian. Vaikka hengitykseni on niistä vaiheista tasaantunut, toivon ettei tämä rukous koskaan sammu sydämestäni, eikä lakkaa kostuttamasta silmiäni. Vaikka tämä itku on katuva, se ei johda tappavaan syyllisyydessä rypemiseen. Tässä itkussa ei ole syyttäjiä ja syytettyjä. Oikeudenkäynnissä on helppo pysyä kovana, mutta armahdettuna on vapaus mennä itseensä ja vapautua puhtaaseen suruun siitä, mitä on tehnyt ja jättänyt tekemättä. Se on Jumalan mielen mukaista murhetta, joka tuottaa päättäväistä halua oppia jotain uutta.

Kokemuksesta tiedän kuinka suuri ero on itkeä itsesäälistä, valittaen vain sitä mitä muut ovat tehneet minulle. Siihen verrattuna on todella vapauttavaa saada armo mennä itseensä ja surra omaa tapaansa elää. Kauneimmat ja liikuttavimmat muistot työssäni ihmisten kanssa ovat hetkistä, jolloin jonkun itsepuolustusmuurit ovat murtuneet rakkauden edessä ja ihminen on vapautunut katuvaan suruun omasta elämästään.

Se on surua, joka ei kaipaa lohdutusta.

Se on lohduttavaa surua.

@ALKU PIENI = **Sisäiset kyyneleet**. Vaikka kyynelkanavamme olisivatkin tukossa, voimme silti tunnistaa itkevän sydämemme ja suostua siihen. Vaikka silmät jäisivätkin kuiviksi, Jumala näkee sisikuntaamme jääneet kyyneleet, sielumme särkyneen rukouksen, joka ei vielä ole läpäissyt ruumiissamme elävää panssaria. Kaikella on aikansa. Kyyneleitä ei tarvitse tuottaa. Ne ovat lahjoja, jotka avautuvat aikanaan.

Eräässä vaikeassa elämäntilanteessa, jossa yritin epätoivoisilla suorituksilla estää maailmaani hajoamasta, näin unen. Unessa oli maailmanpoliittinen tematiikka (joka kertoi siitä minkälaisiin mittoihin olin ongelmani paisuttanut). Kaikkien suurten ja globaalisten ongelmien keskellä, joku pyysi minua menemään kyykylleni. Toteltuani löysin itseni kontallani erämaan hiekassa. Katsoin alas ja näin hiekassa pienen veikeän kyynelpisaran joka liikkui, ikäänkuin se olisi elävä.

Kyyneleeksi se liikkui aika vekkulisti.

"Älä unohda minua. Minä olen salainen oppaasi" se sanoi.

Tästä unesta on jo pari vuotta aikaa, mutta edelleen muistan sen hyvin ja olen yrittänyt olla uskollinen unessa saamalleni vihjeelle.

Joka ei anna sydämensä murtua suruun, sulkeutuu omaan helvettiin.

Rukous: *Rakas Jumala. Minun on helpompi lähestyä sinua vain ajatuksillani. Olen niin eksyksissä omista tunteistani, etten pysty tarjoamaan sinulle kuin kuivia sanoja. Silti tulen tällaisena kuin olen. Armahda sydämeni kovuutta. Rakasta sieluni jäykkyyttä ja pehmitä kaikkeen tottunutta ruumistani. Avaa sinä suruni ja iloni lähteet, että voisin vielä joskus olla tunteittenikin kautta kosketuksissa todellisuuteen. Amen*

Rukous ja fantasiat

"Älä kaivele mistä ja minkä vuoksi. Ole tyhjä vain. Ole auki vain. Suo salaisuuksien tulla luoksi, tai haipua niinkuin pilvet juoksi yli metsän latvojen humisevain. Suo silmien paistaa, henkien tuulla läpi tuntosi valvovan tuokion. Vain hiljaisella on korvat kuulla. kun askeleet hiipivät porraspuulla. Vain odottajan ovi on auki." **Aaro Hellaakoski.**

Fantasiat ja mielikuvat valloittavat rukouksemme yhtä helposti kuin muunkin elämämme. Kun yritämme keskittyä rukoukseen, huomaammekin kehrittelevämme tulevaisuusfantasioita:

"Kuinka ihanaa olisikaan, jos..."

"Entä jos käykin niin, että..."

Ja niin mielemme laukkaa toiveidemme ja pelkojemme väreillä maalattuihin unelma- ja kauhukuviin tulevaisuudesta. Ennen kuin huomaammekaan, olemme jo remontoineet kodin ja tehneet kaikki tekemättömät työt tai kohdanneet katastrofin, jossa kaikki rakkaamme ovat hylänneet meidät.

Todellisuudessa mitään ei vielä ole tapahtunut ja rukouskin on kokonaan unohtunut. Fantasiat ilmestyvät kuin kutsumattomat vieraat - rikastuttamaan tai raiskaamaan sisäistä maailmaamme - ja rukoustamme.

Vanhat rukousoppaat pitävät kaikkia tahattomia tai tahallisia fantasioita rukouksen vihollisina ja opettavat monenlaisia tekniikoita niiden kurissapitämiseksi. Niiden mukaan fantasiat eksyttävät meitä kuuntelemasta Jumalan ääntä.

Mutta onko välttämättä näin?

Aarteita pimeydestä

"Myös totuus varjopuolestamme tekee meidät vapaiksi." Richard J. **Foster.**

"Emme voi elää elämämme iltapäivää aamupäivän ohjelman mukaan. Se mikä aamulla oli totta, on iltaan mennessä muuttunut valheeksi. Jälkipuoliskolla elämää ei enää tarvitse harjoittaa tietoista tahtoaan, vaan tutustua sisäiseen minäänsä." **Carl**

Jung

Fantasiat eivät välttämättä pimitä todellisuutta. Ne voivat myös kertoa siitä jotain.

Rukoilija voi tietoisesti ottaa ne huomioon ja tarkastella niitä osana sisäistä todellisuuttaan. Näin niistä voi tulla ystäviä, jotka avartavat todellisuuttamme ja vievät meitä lähemmäksi kaikkea tosi olevaa.

Tietenkin voimme harjoittaa itsemme samojen rukousten mekaaniseen toistamiseen niin tehokkaasti, että suljemme mielemme jokaiselta uudelta totuudelta. Fantasioiden torjuminen on vain niiden työntämistä alitajuntaan, missä ne jatkavat elämäämme vaikuttamista tietoisuutemme ulkopuolella.

Rukouksessa voimme myös tutustua fantasioihimme, ottaa etäisyyttä niistä ja tarkastella niitä todellisuuksia, joista ne kertovat.

Fantasioiden tutkiminen on varjoissa piilottelevan todellisuuden tuomista täyteen tietoisuuteen - "valkeuteen".

Ohjaamassani rukousfantasiassa Maarit näki itsensä järvellä, jonka molemmilla rannoilla oli talo. Aurinkoisella rannalla olevan valoisan talon hän tunnisti mielellään kodikseen. Siellä hän asui hyvän äitinsä ja onnellisten sisarustensa kanssa. Varjon puolella olevaan rähjään hän ei halunut tutustua, vaikka intuitiivisesti aavisti, että jollakin merkillisellä tavalla sekin oli hänen kotinsa.

Pyysin häntä tutustumaan myös toisella rannalla olevaan taloon. Se tuntui hänestä äärettömän vastenmieliseltä. Varsinkin astuminen yksinäisen ja kylmän talon kellarikerrokseen herätti suoranaista paniikkia.

En kerro koko tarinaa kaikkine yksityiskohtineen. Tämän fantasiamatkan hedelmänä hän löysi vuosikymmeniä kadoksissa olleen rakkauden isäänsä, jonka oli oppinut lapsesta lähtien mieltämään yksinomaan pahana.

Äiti oli manipuloinut kaikki lapset mustavalkoiseen maailmaan, jossa äiti on täysin hyvä (onnellinen talo aurinkoisella rannalla) ja isä täysin paha (varjon puolella olevan rähjän kellari). Isäkin oli lopulta suostunut siihen, luopunut yrityksistään saada yhteyttä lapsiinsa, eristäytynyt murjottamaan ja ärisemään tavalla, joka antoi äidille ja lapsille vain lisää todistusaineistoa isän pahuudesta.

Fantasia tarjoamasta varjopuolesta löytyi kauan piilossa ollut aarre. Fantasia kertoi todellisuudesta, joka oli vain puoliksi hyväksytty. Rukouksessa hän uskalsi tutustua sen pimeään puoleen ja tehdä sovintoa sen kanssa. Pimeässä asui monta unohdettua rukousta. Siellä oli isän masennukseen hukkunut rakkaus lapsiin ja rukous tulla lastensa rakastamaksi. Siellä oli isää kaipaavan pienen tytön rukous, jonka äiti oli vaientanut sitomalla lapset itseensä. Itse pimeyskin rukoili saada tulla hyväksytyksi osaksi tämän naisen epärealistista elämää.

Fantasia oli enemmän tosi kuin se yksipuolisen valoisa "todellisuus", jossa tämä nainen oli elänyt melkein puoli vuosisataa.

Älä anna fantasioiden häiritä rukoustasi. Anna niiden mielummin ohjata rukoustasi.

Esitä rukouksessa Jumalalle kysymyksiä jokaisen näkemäsi mielikuvan suhteen: *"Mistä kaipuusta tai pelosta tämä fantasia kertoo? Ohjaako se minua lähemmäksi itseäni ja sinua, vai kertooko se paikasta johon pakenen molempia?"*

Ehkä tärkein kysymys on: *Mikä rukous tähän fantasiaan sisältyy?*

Fantasiat (ja *unet*, joita tulen käsittelemään perusteellisemmin myöhemmässä kirjeessä) kertovat tärkeitä asioita tunteistasi ja tarpeistasi. Mutta niidenkin kautta kulkee tie johonkin perusrukoukseen, joka voi olla piilotettuna jopa seksuaalisen fantasian sisälle. Kun olet löytänyt sen rukouksen, et enää tarvitse fantasiaa, etkä erehdy luulemaan, että sen toteutuminen olisi lopullinen vastaus rukoukseesi.

Matti oli harras kristitty nuori mies. Mieheksi hän oli harvinaisen herkkä ja täynnä lämmintä rakkautta.

Harva tiesi kuinka paljon hän kamppaili murhanhimoa asti yltävän vihan kanssa. Käsiteltyämme sitä muutaman tapaamisen ajan hän paljasti salaisuuden, jota ei ollut kehdannut kertoa kenellekään. Hän halusi hirveästi rukoilla, mutta se tuotti hänelle suuria vaikeuksia, koska usein rukouksen aikana hän joutui taistelemaan mielestään kauhistuttavan fantasian kanssa. Vaikka hän kuinka taisteli mielikuvaa vastaan, hän ei päässyt siitä irti: Jeesus Kristus roikkuu alasti ristillä ja hänellä on mahtava erektio. Keskustellessamme asiasta hän muisti kuinka hänen äitinsä oli toittottanut pienille pojilleen, että

"kaikki miehet on sonneja."

Matti oli oppinut häpeämään miehistä voimaansa ja kantamaan syvää syyllisyyttä seksuaalisesta halustaan. Erektiossa oleva penis edusti hänelle saastaa ja syntiä. Hän oli tehnyt kaikkensa kehittyäkseen herkäksi ja rakastavaksi ihmiseksi, joka ei miehisyytensä kautta loukkaisi ketään. Ihmiset tunsivatkin hänet erittäin ystävällisenä diplomaattina ja hienotunteisena sovittelijana, joka ei haastanut riitaa kenenkään kanssa. Kieltämättä hänen lämmössään oli jotain impotentin tuntuista.

Torjuttu ja vääräksi julistettu miehisyiden symboli tunkeutui kuitenkin keskelle kuvaa, joka edusti hänen pyhimpiä ja puhtaampia arvojaan. Mitä ihmettä hän sen kanssa tekisi? Tuo pelottava mielikuva ei suostunut antautumaan minkään rukouksen edessä.

Pyysin häntä viemään kuvansa Jumalan eteen ja pukemaan sen rukoukseksi. Aluksi hän vain pyyteli Jumalalta anteeksi, että ylipäänsä saattoi kantaa mielessään noin rienaavaa kuvaa. Mutta sitä hän oli tuloksetta tehnyt satoja kertoja aikaisemminkin ilman mitään helpotusta.

Toistin ehdotukseni:

"Jos tämä kuva on rukous, niin minkälaisiin sanoihin voisit pukea sen?"

Pitkän hiljaisuuden jälkeen hän sanoi:

"Jumala, saanko olla muniani myöten kokonaan mies Sinun edessäsi?"

Kuvan sisältämä rukous tuli kuulluksi.

Tukahdutettu *"sonnin voima"* hänessä sai tilaa Jumalan edessä. Hänen torjuttu perusseksuaalinen voimansa ei enää kanavoitunut sielussa jyllääväksi yleisaggressiivisuudeksi, eikä se enää häirinnyt hänen rukoustaan.

Hän oli vihdoinkin kuullut oman seksuaalisuutensa rukouksen ja vienyt sen Jumalalle, jonka edessä se sai varauksettoman oikeutuksensa. Hän säilytti rakkaudellisuutensa, mutta hänestä tuli vähemmän diplomaattinen ja rohkeampi astumaan jämakästi ristiriitaan oikeuksiensa ja oikeiksi uskomiansa asioiden puolesta.

Tikapuut helvettiin

"Jumalan työ rakentuu ihmisen elämän raunioille." F. Fenelon. "On nähtävä, nähtävä jokaisen haavan reuna, sinä sanot, ja vain siksi, että oppisi uskomaan."

Tommy Taberman.

Fantasiat kertovat myös siitä sisäisestä rappiosta ja niistä sisäisistä tuhovoimista, joita Raamatussa kutsutaan synniksi.

Kateuden, mustasukkaisuuden, vihan, ahneuden ja vallanhimon ytimeistä syntyvät fantasiat hyökkäävät joskus hiljaiseen rukouksemme kuin meluava joukko juoppoja rauhalliseen kirkkoon. Pelästynyt ensireaktio on kutsua kaikki sisäiset vahtimestarit ja poliisit karkoittamaan pyhän häpäisijät. Mutta, ne eivät ole helposti karkoitettavissa. Rukouksessa voimme löytää itsemme nautiskellen kuvittelemassa esimiehellemme kuolemaan johtavaa onnettomuutta. Vielä kauhistuttavampaa: kuvittelemme itsemme tuottamassa hirvittäviä nöyryytyksiä ja kärsimyksiä rakkaille, joihin olemme pettyneet.

Rukoilijan sydän ei täytykään rakkaudesta Jumalaan, vaan sadistisesta nautinnosta, häikäilemättömästä murhanhimosta ja sitä seuraavasta syyllisyyden tunteesta. Jumalan hyvyyden sijasta rukoilija saakin maistaa oman sydämensä salaista myrkyä.

Näiden mielikuvien helvetillisten liekkien nuollessa jalkojamme on luonnollista käyttää rukousta yrityksenä kiivetä tikapuita pitkin taivaaseen. Kun se ei onnistu, voimme käyttää samoja fantasioita tikapuina, jotka johtavat oman syntisyytemme ytimeen ja samalla siihen kohtaan itseämme, josta vilpittömin ja välttämättömin rukouksemme nousee.

Ehkä sekin on Hengen työtä, että saamme mielikuviemme kautta nähdä kaikkein vastenmielisimmätkin totuudet itsestämme.

Rehellisessä rukouksessa voimme tuhoutumatta katsella sydämemme pelottavimpia voimia. Kuoleman ja pahuuden voittajan kanssa voimme kohdata sekä henkilökohtaisen taipumuksemme pahuuteen, että meissä elävän kollektiivisen pimeyden.

En nyt puhu vain sielumme varjoista jungilaisessa merkityksessä, vaan helvetillisestä vihamielisyydestä valoa, totuutta, rakkautta ja armoa kohtaan. Puhun raa'asta tuhovoimasta, joka kohdistuu kaikkea elävää kohtaan.

Voimme joutua kohtaamaan itsessämme pahuuden tason, joka ei johdu vain vilpittömällä mielellä tehdyistä vääristä valinnoista, vaan vuosituhansien aikana tehdyistä tietoisista valinnoista vääryyden ja pahuuden puolesta. Niiden hedelmä elää meidänkin sydämessämme.

Kutsu sitä varjoksi, pimeydeksi, perisyyniksi tai miksi tahansa. Joka tapauksessa on turhaa ja suorastaan tuhoisaa olla katsomatta tätä todellisuuden ulottuvuutta suoraan silmiin.

Rukouksessa se on mahdollista. Ehdotta rakastavan Jumalan edessä voimme todeta, että nämä voimat kuuluvat sisäiseen maailmaamme, mutta *me emme kuulu niille*. Me kuulumme Hänelle, jonka puoleen käännymme rukouksessa.

Me omistamme pimeytemme, mutta pimeys ei omista meitä. Pimeyksineen kaikkineen meidät omistaa Hän, jolle rukouksessa antaudumme.

Rukouksessa voimme siis samanaikaisesti sekä lähestyä fantasioitamme että ottaa etäisyyttä niistä. Rukoilijan minuus vahvistuu ja identiteetti selkenee. Rukoilija, joka katsoo rohkeasti fantasioitaan erottaa samalla identiteettinsä niistä. Hän ei enää ole fantasiansa, hänellä *on* fantasioita. Niiden kautta hän näkee uusia ulottuvuuksia itsestään.

Hänen yhteen ainoaan mielikuvaan sidottu minuutensa laajenee ja monipuolistuu. Hän ei enää näe itseään vain murhattuna vaan myös murhaajana (tai päinvastoin), ei parantajana vaan myös sairaana (tai päinvastoin), ei vain alistettuna vaan myös alistajana (tai päinvastoin) jne.

Joillekin meistä voisi tehdä todella hyvää tehdä perusteellinen mielikuviutusmatka omaan murhanhimoiseen maailmaan. Fantasioissaan pakkokiltti kunnan uskovainen voisi päästää vihaisuutensa valloilleen, toteuttaa sisäinen väkivaltansa, nauttia siitä - katsella sen seurauksia ja katua sitä Jumalan edessä. Se ei vahingoittaisi ketään.

Päinvastoin, se voisi säästää meidät monelta kunnan kansalaisen tekemältä murhalta. Sen lisäksi se tekisi vaikeammaksi pettää itseämme kuvittelemalla itsemme muita paremmiksi. Se voisi auttaa meitä rakentamaan realistisemmän ja vähemmän epärehellisen kuvan itsestämme.

Vasta tiedostetusta väkivallasta voi luopua, tehdä parannusta. Ei meitä auta paljoakaan, että oikean opin mukaisesti tunnustamme itsemme periaatteessa syntisiksi. Vasta sisäisen maailmamme kohtaaminen, myös fantasioiden kautta, pakottaa meidät myöntämään pinnallisen tunnustuksemme syvällisesti todeksi.

Mielikuvista voi tulla linssejä, joiden läpi näemme itsemme sellaisina kuin olemme. Fantasioiden kautta löydämme sukulaisuutemme pahimpiin vihollisiimme, samankaltaisuutemme niihin, joita halveksimme ja yhteenkuuluvaisuutemme kaiken sen synnin kanssa, josta koko ihmiskunta kärsii. Kaikkein yksityisin ja salaisin maailma tulee sillaksi, joka yhdistää meidät kaiken ja kaikkien kanssa.

Nälkäiset ja kylläiset, köyhät ja upporikkaat, tyrannit ja maahan poljetut, Saddamit ja **Äiti Teresat, Madonnat ja Uno Turhapurot**,... kaikissa on jotain tuttua. Jokaisen

kautta tulemme enemmän omaksi erilliseksi itseksemme ja samalla osaksi sitä luomakuntaa, joka kokonaisuudessaan on Luojastaan riippuvainen ja Hänen ikuisen rakkautensa kohteena.

Tämä kaikki herättää meidät myös näkemään Jumalan Hengen työn meissä ja meidän kauttamme.

Me emme ole vain pahuuteen kykenemättömiä hyvyyden kopioita tai hyvään kykenemättömiä pahuuden klooneja.

Olemme sekä synnintekijöitä että haavoittuneita synnintekijöiden uhreja.

Olemme rakastavia murhaajia, pelkurisankareita, tyhmiä neroja ja kömpelöitä taitureita, valoon kutsuttuja pimeyden lapsia, tavallisia ihmisiä matkalla, ei takaisin siihen mistä olemme langenneet, vaan kohti sitä mihin meidät on lunastettu.

Huumorin näkökulma

"Etkö vieläkään usko, kuohittu lammas, ettei iloon tarvita yhtäkään näkyvää syytä."

Tommy Taberman.

"Huumori on uskon alkusoitto ja rukous alkaa naurusta." Reinhold Niebuhr.

Mutta kaikki ei ole pelkkää tragiikkaa.

Kun katsomme itseämme fantasioiden läpi, vapautemme lisääntyy. Leikin, mielikuvituksen ja huumorin ulottuvuus astuu rukouksemme. Itsensä näkeminen monesta eri näkökulmasta vapauttaa myös naurun rukouksemme.

Voltaire sanoi: *"Olen eläissäni rukoillut vain yhden rukouksen: 'Jumala tee vihollisistani naurettavia.' Siihen hän vastasi."*

Voltairelta jäi ehkä kokematta itselleen nauramisen suuri armo.

Oli aika, jolloin samastuin fantasiaani yksinäisestä hyväätarvoittavasta sankarista, joka väärinymmärrettynä ja hylättynä tallustelee kohti laskevaa aurinkoa hävitäksensä yön pimeyteen. Saatoin itkeä liikutuksesta nähdessäni näitä hahmoja elokuvissa ja samastuin niihin. Näin niitä jopa unissani. Rukouksenikin nousivat usein tällaisesta sankaruudesta käsin. Minä olin fantasiani. Katseltuani tätä fantasiaa tarpeeksi kauan aloin ottaa etäisyyttä siihen. Nyt minua huvittaa katsellssani itseäni tuon fantasian läpi.

Olin katketa nauruun, kun viimeksi näin tuon tragikoomisen hahmon **Steven Spielbergin** tuottamassa lasten piirretyssä elokuvassa (**Fievel** matkalla Villiin Länteen. Suosittelen. Siitä löytyy muitakin tuttuja hahmoja.).

Uskon, että Jumalakin mielummin osallistuu rukoukseen, johon tuomme hurjimmat, pelottavimmat ja koomisimmat mielikuvamme mukaan, kuin kuuntelee vuodesta toiseen samoja mahtipontisia ylistyslauluja, monotonisten litanoiden toistoja, väkinäisiä synnintunnustuksia, muodollisia anomuksia, intohimottomia pyyntöjä ja mielikuvituksettoman oikeaoppisia rukouksia.

Rukous vie meidät yksityisen ja yleisen elämämme ytimeen, jossa tragiikka ja komiikka kohtaavat toisensa Luojansa edessä. Siellä näemme pienuutemme ja suuruutemme, pahuutemme ja pyhyttemme jne. valossa, joka saa meidät sekä itkemään että nauramaan.

Korostaessani fantasioiden tärkeyttä rukouksessa, en halua mennä liian pitkälle. Silti pidän niiden ylenpalttista torjumista rukouksessa aika turhana, ja joskus jopa vahingollisena.

Mielikuvat ovat sekä olennaisia että epäolennaisia. Tärkeintä on se todellisuus, jota fantasia sekä paljastaa että hämärtää samanaikaisesti. Ottamalla fantasiat

asianmukaisen vakavasti voimme niiden kautta saada selkeämpää tuntumaa itseemme ja rikkaamman tuntuman Jumalan ihmeelliseen maailmaan.

Suostu fantasioihin, kun ne tulevat, ja luovu niistä ymmärrettyäsi niiden sanoman.

Sillä tavalla pääset eteenpäin sen todellisuuden kohtaamisessa, johon rukous on

jatkovaa matkaa. Jos jämähdät niihin, ne vieraannuttavat sinua todellisuudesta.

Siunaus: *Olkoon Herra sisälläsi vahvistaen sinua; ylläsi ja ympärilläsi suojaan sinua hengen vihollisilta; allasi kantaen sinun askeleitasi; takanasi varjellen sinua hyökkäyksiltä menneisyydestä; edelläsi ohjaten tietäsi. Amen.*

Rukous ja seksuaalisuus

"Ruumista on pidetty 'veli aasina', jota pitää ruoskia ohdakkeilla ja kohdella muutenkin kaltoin, jotta se nöyrästi kantaisi ratsastajaa, sielua, kohti korkeaa päämäärää." **Paavo Rissanen**

Ovatko nämä kaikkein huonoimmin tai parhaimmin yhteensopivat sanat?

Yleensä seksuaalisuutta on pidetty rukouksen pahimpana vihollisena. Vanhoissa rukousoppaissa melkein poikkeuksetta kehoitetaan pitämään kaikki seksuaaliset ajatukset mahdollisimman kaukana rukouksesta, jotta ne eivät vain pääsisi saastuttamaan ajatuksiamme Jumalasta. Ehkä mielummin lähestyisimme Jumalaa vain sukupuolisesti eriytymättöminä lapsina, henkinä, sieluina tai vaikka kummituksina, eikä naisina ja miehinä.

Kuitenkin elämme tämän elämämme loppuun asti ilman mitään pakotietä sukupuolisuudestamme. Naimattomina tai naimissa, selibaatissa tai sukupuolisuhteessa, jälkeläisillä tai ilman, joka tapauksessa elämme miehinä ja naisina. Miksi tämä niin keskeinen ihmisenä olemisen ulottuvuus pitäisi eliminoida rukouksesta, rukouksessa tai rukouksen avulla?

Vanha ja Uusi Testamentti on täynnä kuvauksia Jumalan ja ihmisen välisestä suhteesta, joissa käytetään miehen ja naisen välisen rakkaussuhteen kieltä ja symboliikkaa. Historian suuret pyhät kuvailevat rukouksessa löytämänsä Jumalaa ja yhteyttä Häneen hyvinkin eroottisella kielenkäytöllä.

Seksuaalisuutemme tuominen rukouselämään on yhtä tärkeää kuin rukouksemme tuominen seksuaalielämään. Molempien lähde on ihmisyytemme ytimessä.

Hiljentyessämme kuuntelemaan sisikuntamme rukousta emme voi olla kuulematta seksuaalisia halujamme ja näkemättä mielikuvia halumme kohteesta. Rukouksessa saatamme löytää uusia vivahteita seksuaalisuudestamme. Mitä syvemmin avaudumme sisäänpäin, sitä monipuolisemmin kohtaamme myös seksuaalisuutemme. Molemmissa sukupuolissa uinuva feminiinisyys ja maskuliinisuus kohtaavat toisensa halussamme omistaa ja antautua, tulla sisälle ja päästää sisälle. Sydämemme syvä rukous on yhtyä toisen kanssa molemminpuolisessa antamisessa ja vastaanottamisessa.

Miksi meidän pitäisi sensuroida sitä todellisuutta, jonka tuomme Jumalan eteen rukouksessa? Miksi meidän pitäisi Hänen edessään kokea nolona ja hävettävänä juuri sen, minkä hän on luonut niin hämmentävän monipuolisesti koettavaksi?

Antaa seksuaalisuutemme kaikkine ihanuuksineen ja kieroutumineen tulla täyteen tietoisuuteen rukouksessa.

Antaa salatuimpien unelmien, huikkeimpien täyttymysten ja hämmentävimpien halujen elää Hänen edessään, joka valistaa meille kasvonsa ja on meille armollinen.

Antaa pelottavimpien perversioiden ja hillittömimpien pakkomielteiden tulla valkeuteen Hänen edessään, joka kääntää katseensa kaiken sen puoleen mitä seksuaalisesti olemme.

Antaa nöyryyttävimpien kokemustaen, kauhistuttavimpien raiskausten ja niistä johtuvien haavojen olla auki Hänen edessään, joka antaa meille rauhan.

Alaston rukous

Rukouksessa voimme rauhassa kuunnella mikä estää meitä nauttimasta seksistä, tai mikä vaikeuttaa ruumistamme seuraamasta halujamme. Rukouksessa voimme kohdata seksuaalisia suorituspakkoja ja epäonnistumisen pelkoja. Voimme hiljentyä kuuntelemaan jo kuolleeksi uskomamme seksuaalisuuden pelokasta ääntä. Ehkä emme ole koskaan uskaltaneet elää kaulasta alaspäin. Seksuaalisen synnin pelossa olemme ehkä pitäneet ruumistamme vain liikkuvana päätelineenä. Muille antamiemme seksuaalisten tuomioiden alta voimme rukouksessa löytää itsemme oman seksuaalisuutemme raiskanneina. Ehkä hautasimme seksuaalisuutemme vuosia sitten kuolleen puolisoimme hautaan tai lähetimme sen menetetyn rakastetun matkaan. Rukouksessa voimme kuunnella myös vaikeasti hillittävän seksuaalisuutemme syvintä sanomaa. Ehkä emme loppujen lopuksi haluakaan vain valloittaa ja kokeilla. Ehkä vimmaisena seksuaalisuutemme sisällä itkee lohdutusta kaipaava pieni lapsi. Ehkä monet perustarpeemme ovat matkan varrella erotisoituneet ja tavoittaneet tietoisuutemme vain seksuaalisessa muodossa.

Rukouksessa voimme tuoda täyteen tietoisuuteen syvän inhomme ruumistamme kohtaan, häpeän ulkomuodostamme tai vihan siitä, että olemme mielestämme syntyneet vääräksi sukupuoleksi.

Seksuaalisuutemme voi olla täynnä pienen lapsen tarpeita, kipeitä muistoja, muilta opittuja pelkoja, ahdistuksia, vihoja, katkeruuksia, kostonhaluja jne. Rukouksessa voimme lähteä avaamaan seksuaalisuuttamme ja tutkimaan sen sisältöä.

Jumala ei tarvitse itsepaljastuksiamme. Ei hän ole tirkistelijä. Tarvitsemme paljastumista itsellemme Hänen edessään. Totaalisen julkea alastomuus Hänen edessään avaa meidät Hänen parantavalle kosketukselleen. Saamme uusia oivalluksia. Piilossa olleet tarpeet nousevat tasapainottamaan aikaisemmin hallinneita tarpeita. Jumalan lohdutus saavuttaa haavoittuneimmat kohtamme. Hänen armollinen rakkautensa karkoittaa turhan häpeän ja Hänen anteeksiantonsa poistaa todellisen syyllisyyden. Kaiken hedelmä on kasvava mahdollisuus tuoda koko seksuaalisuutemme syvällä kiitollisuudella Jumalan eteen ja vastuullisesti nautittavaksi ihmisten kesken.

Vähitellen huomaamme, että seksuaalisuutemme onkin enemmän kuin oletimme ja vähemmän kuin pelkäsimme.

Seksuaalisuutemme ei elä vain ruumiissamme, viettien, tunteiden ja tarpeiden muodossa. Se on myös osa hengellisyytemme ulottuvuutta. Seksuaalinen halu tekee vaikeaksi vetäytyä täydelliseen ja kadottavaan itseriittoisuuteen. Se ei anna meidän helposti unohtaa sitä, että tulemme oleviksi vain todellisessa suhteessa toiseen. Jumala on lapsuuden, miehuuden ja naiseuden, isyyden ja äitiyden täyttymys. Kaikki heijastavat omalla vajavaisella tavallaan Hänen olemustaan. Näiden hahmojen kautta hän myös kohtaa syvimmän ikävämme toisen luo. Hän on meidän lopullinen ja ikuinen perheemme. Saamme istua kaikkien isien Isän sylissä ja levätä kaikkien äitien Äidin rinnoilla. Hän on veli ja sisar, työtoveri ja ystävä, kaukainen ja läheinen rakastettu, jolle olemme kihlattuja, Ikuinen Elämä, jonka kanssa olemme menossa naimisiin.

Intohimoinen armo

“Kellarissani nousi raju ja mahtava myrsky, repi reikiä valolle. Mutta ei se auttanut näkemään. Järistys rikkoi salaojat ja vesi tulvi kellariin. Mutta ei siitä ollut juotavaksi. Tulenlieska kuivatti kellarin. Mutta ei se lämmittänyt. Tuli hiljainen tuulen humina: Tulin ulos silmiä käsilläni suojaten.” Pentti Pasanen.

Ihmimillisen elämän rikkaimmatkin täyttymykset ja ihmisten välisen rakkauden kauneimmat kuvat viittaavat kaikki perimmäiseen kutsumukseemme, josta hurmioituneinkaan rakastaja ei voi saada kuin aavistuksen.

Seuraavassa erään palavasti rakastuneen miehen päiväkirjamerkintöjä siitä, mitä hän löysi rakastettunsa kanssa koetun intohimoinen hetken kautta:

"Halu, himo, polte, suunnaton kurotus kohti toista silloinkin kun kädet Yrittävät pysyä omassa sylissä. Halu, intohimoinen voima, joka kutsuu toista olemaan ja elämään kaikkensa julki, juuri minulle, juuri nyt. Halu, himon liekki, joka vain yltyy toisen palosta ja sytyttää minut itseni tuomaan kaikkeni käyttöön. Kuinka jumalattomaksi tätä onkaan haukuttu. Kuinka pahaksi ja demoniseksi sitä onkaan parjattu. Kuinka steriilinä ja latteana Jumalan armoa onkaan tilalle tarjottu. Minusta tuntuu, että kiivainkaan halu toisen puoleen ei tavoita kuin aavistuksen Jumalan armon tulisuudesta. Se ei ole vain sitä, että Jumala sallii meidän olla ja elää. Hän halajaa elämäämme kuin rakastaja, halunsa kouristuksissa. Minä ainakin tarvitsen sitä voimakseni. Terapeuttisen neutraali ja hyveellinen armo ei riitä pelastamaan minua olemassaolon kauhusta rohkeaan elämään. Mutta jos voin uskoa, että Jumalan halu minua kohtaan on äärettömästi suurempi kuin kummankaan meidän halu toisiamme kohtaan, en uskalla olla astumatta esiin kuoleman varjojen maasta. Vasta intohimoinen armo, jumalallinen halu minuun, juuri minuun suunnattuna, sytyttää minussa halun elää. Vasta armollinen intohimo, Jumalan sydämen palo, kun hän näkee minut kaikessa alastomuudessani, antaa minulle rohkeuden kääntää sisimmänkin piilopaikan auki ja elää rakkautta hehkuvassa valossa. Minä en vain saa olla tässä maailmassa. Minulla ei ole ainoastaan lupa elää. Kuulen halusta tärisevän huudon, joka kutsuu minua elämään ja haastaa minua vastaamaan, suorastaan vaatii minua heittäytymään sen syliin. Tiedän varmasti kuolevani toisen, kolmannen ja tuhannennen kuoleman, jos en vastaa siihen kutsuun myöntävästi. Tiedän, että voin päästä pakoan, mutta vain Jumalan hylkäämä paikka voi tarjota minulle suojan. Sinne hänen kutsunsa ei kuulu. Siellä minua kärventää vain sen muisto. Se syö minua kuin matoparvi ja kuluttaa minua kuin tuli. Vaikka olen ikuisesti sidottu kieltäytymiseeni, en koskaan vapaudu tuon taivaallisen intohimon pelastavasta tai kadottavasta voimasta. Jotain tällaisia jälkiajatuksia nousi mieleeni istuttuani alasti vastakkain rakastettuni kanssa. Söimme toisiamme silmillämme ja kosketimme varovaisesti, vaivoin hillityllä halulla. Viivymme tulen keskellä hiljaa. Annoimme sen palaa rauhassa ja kuuntelimme sen roihua. Jossain vaiheessa sen liekit alkoivat nuolla minua, läpimärkää uppotukkia ja pöllinpäästä valui kuumia kyyneleitä. Niiden oli tultava ja haihduttava rakkauden lämmössä. Vasta sitten tämäkin tukki saattaa antautua tulelle, muuttua lämmöksi ja valoksi. Kiitos Jumala, kun kirkastit armoasi tavalla, jota vähiten saatoin odottaa. Olenhan tottunut ajattelemaan, että halun ja himon ytimestä voi löytyä vain syntiä ja saastaa. Tällä kertaa löysin sieltä Sinun rakkaudesta palavan sydämen, intohimoisesti palavan armon. En uskalla pyytää sinulta sillä tavalla rakastavaa sydäntä montaa ihmistä kohtaan. Sydämeni on siihen aivan liian pieni. Vain sinä voit sellaisen kantaa ja sinunkin sydämen se on murtanut. Joten anna minun elää edes kallion läpi suodattuvassa aavistuksessa siitä, mitä sinun palava rakkautesi on. Anna minulle vain sen verran rakkautta kuin jaksan kantaa.

Varjele minua rakkautesi kohtuuttomuudelta, mutta suo minulle aavistus sen todellisuudesta. Haluan välittää niistä, joita sinä palavasti rakastat. Jos mahdollista, haluan välittää yhden lämmöksi jäähtyneen säteen sinun palavasta sydämestäsi."

(Tämä pitkä sitaatti on samalla muistutus rukouspäiväkirjan pitämisen tärkeydestä.

Kohtaamisen syvempi sisältö avautui tällekin miehelle vasta kirjoittaessa.)

Selibaatissa elävä pyhimys, turhautuneissa haluissaan kituva yksinäinen, antoisaa tai köyhää sukupuolielämää viettävä mies tai nainen ovat kaikki seksuaalisuutensa kautta haastettuja ja kutsuttuja rakkauteen, jonka lopullinen täyttymys odottaa vielä aikaansa. Jokaisen meidän rukouselämä rikastuu sen kautta, että tuomme siihen kaiken sen mitä seksuaalisesti olemme. Seksuaalisuus ei turhautuneenakaan tapa ketään. Kiellettyä ja torjuttuna se muumioittaa kenet vain.

Siunaus: *Antakoon Jumala, joka on luonut tämän ihmeellisen maailman täyteen erilaisia polkuja ja haastavia risteyksiä, sinulle rohkeutta valita omasi ja voimaa kulkea se loppuun. Antakoon Jumalan Poika, joka on kulkenut ihmisen polkuja, johdatuksensa oikean suunnan löytämisessä. Antakoon Pyhä Henki, joka ei hylkää eksynyttäkään, parantavan kosketuksensa matkalla saamiisi vammoihin. Amen.*

Halut ja tarpeet rukouksessa

"Rukoile mitä haluat, mutta varmista, että todella haluat mitä rukoilet." D.N.

"Kaikki rukous pelkistyy seuraavaan: 'Jumala. Älä anna yksi ynnä yksi olla kaksi.'"

Ivan Turgenev

"Kunpa Jumala antaisi minulle selvän merkin. Tallettaisi esimerkiksi sievoisen summan rahaa nimelleni Sveitsin pankkiin." **Woody Allen**

Halut tulevat monessa muodossa. Parhaimmillaan halu rukouksessa on rakastavan sydämen intohimoista ojentautumista Jumalan puoleen, niinkuin Augustinus sen kuvasi.

Jokainen kuitenkin tietää, ettei aina ole näin.

Perimmäinen ihmisen kaipuu Jumalan yhteyteen kätkeytyy monen muun halun alle ja saa monia muita halun muotoja.

Murrosikäisen seksuaalista energiaa ei sammuteta kylmillä suihkuilla, sadoilla punnerruksilla, hyvillä töillä ja jaloilla ajatuksilla. Siihen on hyvät syyt. Seksuaalinen halu antaa voimaa vaikeiden riippuvuussiteiden katkaisemiseen, motivoi uudenlaiseen itseksi tulemiseen ja toisen kohtaamiseen.

Rukous saa ensimmäisen motivaationsa haluista - kaikenlaisista haluista.

Rukoilemme, koska haluamme jotain. Lapsi rukoilee auringonpaistetta iltapäiväksi, jotta voisi mennä ruoan jälkeen uimaan. Aikuisina rukoilemme tiettyä työpaikkaa, uutta mahdollisuutta ja suhdetta. Rukoilemme raskauden onnistumista, lapsen parantumista, helppoa kuolemaa vanhemmillemme, uskon vahvistusta, maailmanrauhaa jne.

Lapset lähestyvät vanhempiaan mitä erilaisimmista syistä. Joskus heidän itsekeskeisyytensä ja kohtuuttomat pyyntönsä hermostuttavat. Mutta surullisempaa olisi, jos he lakkaisivat lähestymästä kokonaan. Tulkoot mistä motiiveista tahansa. Kunhan tulevat. Näin uskon Jumalankin ajattelevan.

Emme koskaan löydä sydämestämme tarpeeksi puhtaita syitä lähestyä Jumalaa. Siksi voimme jättää tarvekeskeisyytemme moraalisen puntaroinnin sikseen ja ilmaista rehellisesti, mitä ikinä on sydämellämme. Tärkeintä on, että ylipäänsä tulemme Hänen eteensä, oli sydämestämme sitten minkälaisia haluja tahansa. Ne löytävät kyllä aikanaan oikean paikkansa ja arvonsa.

Halu sinänsä on sokeaa, mitä lyhytjännitteisempää sitä sokeampaa. Halulle ei ole olemassa mitään muuta kuin sen tyydytys. Jumala, lähimmäiset ja olosuhteet ovat vain välineitä halun tyydytykselle. Siksi erilaisia haluja on niin helppo pilkata sinänsä pahoiksi ja häveten työntää niitä pois "puhtaasta" rukouksesta, teeskennellä ettei sellaisia ole.

Jos yritämme *torjua* pinnallisemmat mielihalumme, emme opi koskaan tietoisesti niitä *kieltämään*. Kuin syrjäyttämistään loukatut lapset ne tunkeutuvat arvokkaimpiinkin juhliin ja pilaavat ne. Ne sekoittuvat arvokkaampien halujen, hyvien periaatteiden ja jalojen päämäärien joukkoon, myrkyttäen ne piilotetulla tarvekeskeisyydellä.

Vain ihminen, joka on päästänyt lapsellisimmatkin halunsa rukoukseensa voi tietoisesti ja selkeästi ottaa myös seuraavan askeleen ja rukoilla: "*Tietenkin haluaisin sitä ja tätä, mutta tarkemmin ajatellen...*"

Vain ihminen, joka on kehdannut Jumalansa edessä olla häpeämättömän lapsellinen voi vapaasta sydämestään kieltää jonkun halunsa, koska sen täytyy väistyä syvemmän halun edestä, tarvetyydystystä suuremman rukouksen tieltä. Halujaan ei voi elämää rakentavalla tavalla kieltää, ennenkuin ne on ensin myöntänyt.

Jumalan edessä voimme olla normaalia rehellisempiä halujemme suhteen. Ystävälle uskallamme harvemmin sanoa haluavamme hänen ystävytyttään, koska hänellä on rahaa ja vaikutusvaltaa, jota myös haluamme.

Jumalan edessä voimme olla julkeampia. Useimpien motivaatio Jumalaan tutustumisessa on kuitenkin ollut vain saada itselleen jotain siitä terveydestä, onnesta, mielenrauhasta jne, jota Hänellä kuulemma on antaa. Hänen edessään voimme avoimesti olla hillittömän ahneita kakaroita ja salaa näpisteleviä kerjäläisiä - jos se on osa totuudestamme.

Halumme naamioituvat joskus pettyneeksi ja epäuskoiseksi valitukseksi. Emme enää uskalla haluta mitään, vielä vähemmän pyytää mitään. Elämä on opettanut, ettei kukaan kuitenkaan anna.

Silloin ei auta kuin aloittaa rukous valituksesta, pettymyksen ilmaisusta, ihmetyksestä ja kyselystä:

"Kuka sinä olet? Oletko sinä olemassa minua varten? Mitä sinä haluat minusta? Mitä sinulla oikein on mielessä? Onko sinulla kasvoja? Miksi annoit kaiken sen kauheuden tapahtua? Oletko alkuunkaan oikeudenmukainen ja reilu? Minkälainen Jumala sinä oikein olet?"

Mitään siitä, mikä on aidosti meidän, ei kuulu jättää rukouksemme ulkopuolelle.

Huonomaineiset halut

"Palvelutehtävä on suuri mysteeri. Vaikka itse tunnemme hukkuvamme heikkouksiimme ja vajavuuksiimme, voimme silti olla niin avoimen läpinäkyviä, että Jumalan Henki voi paistaa kauttamme tuoden valoa muille." **Henri Nouwen.**

Halujen kuunteleminen ei välttämättä vie hedonismiin ja itsekkyyteen.

Halut ovat turhan huonossa maineessa. Ikäänkuin yhden hävetyn halun arvostaminen johtaisi aina toisen vielä hävettävämmän halun valtaan. Eihän se aina niinkään ole.

Äkilliseen seksuaaliseen haluun myöntymisen ei aina johda raiskaukseen. Se voi innoittaa myös vakavaan haluun rakastaa.

Tuo rehellisesti ja rohkeasti kaikki halusi rukouksessa hänelle. Jumala ei välttämättä vastaa kaikkiin haluihisi, mutta rukouksessa halumaailmasi rikastuu, monipuolistuu ja syventyy. Rukouksessa opit tunnistamaan ja tuntemaan halusi - tärkeän osan siitä mitä ihmisenä olet.

Hillittömän itsekeskeisyyden alta löytyy haluja, joita et uskonut olevan olemassakaan. Et ole tottunut odottamaan haluiltasi mitään hyvää. Opit ehkä tunnistamaan mitä ja ketä haluat rakastaa, kenelle ja millä tavalla toivot jollekin hyvää. Sydämesi kätköistä voit löytää yllättäviä aarteita - halua totuuteen, kauneuteen, rakkauteen ja hyvyyteen. Vähitellen nämä halut voivat kasvaa unelmiksi, joiden seuraaminen veisi sinut kauas siltä polulta, jota olet niin huolellisesti suunnitellut. Ehkä ne paisuvat henkilökohtaiseksi kutsumukseksi, jota et enää voi sammuttaa tekemättä väkivaltaa itsellesi. Pinnallisten halujen kuunteleminen on vienyt sinut syvempien ja haastavampien halujen äärelle. Niiden ytimessä voit kohdata intohimoisesti sykkivän Jumalan halun.

Halujen perusteellinen kuunteleminen voi kyllä viedä vakaviin moraalisiin ristiriitoihin - mutta ei välttämättä aivan sellaisiin kuin odotit. Huomaat, että tapasi elää ja tehdä työtä on kaukana siitä, mitä sinä elämältäsi pohjimmiltaan haluat. Halujesi kuunteleminen on vienyt sinut syvään moraaliseen ristiriitaan melkein kaiken sen kanssa mitä olet tähän asti tehnyt.

Tarjosit pinnallisimmille haluillesi koko käden ja huomaat, että ne eivät vieneet edes pikkusormeja. Syvemmille haluille ei riitä pelkkä käsi. Ne vaativat omakseen koko elämän.

Kaikkien halujen ydin

Liisa kysyi ujosti kissalta: *"Voisitko ystävällisesti kertoa minne suuntaan minun pitäisi tästä lähteä?" "Sehän riippuu täysin siitä, minne haluat mennä", vastasi kissa. "Ei sillä oikeastaan ole väliä..."*, Liisa sanoi. *"Siinä tapauksessa ei silläkään ole väliä, minne suuntaan lähdet"*, sanoi kissa. **Lewis Carrol** kirjassa Liisa Ihmemaassa.

Vapaus merkitsee enemmän kuin mahdollisuutta tehdä mitä haluaa tai mennä minne mieli tekee. Monet ihmiset tekevät mitä haluavat, mutta eivät halua mitä tekevät. Haluta voi kuinka montaa asiaa tahansa. Halujaan voi kuvitella toteutuviksi kuinka moneen suuntaan tahansa. Halujen tie on leveä. Se itse asiassa aukeaa 360 asteen kulmassa joka suuntaan. Ongelma on vain siinä, ettei mikään toteudu ilman jonkinlaista karsintaa.

Heti tuodessasi kaikki mahdolliset halusi rukoukseen, huomaat, että haluat joitakin asioita enemmän kuin toisia. Halut asettuvat jonkinlaiseen tärkeysjärjestykseen. Jotkut halut vahvistuvat sen kautta, että todella koet tarvitsevasi niiden täyttymystä. Tarve sytyttää tahtosikin yhtymään niihin. Halu on tullut jo paljon painoarvoisemmaksi. Edelleen voit tahtoa toisaalta sitä ja toisaalta tätä. Halujen kuunteleminen on vienyt sinut valinnan paikalle. Sinun täytyy päättää.

Halujen tuominen rukoukseen vie sinut lopulta aina valinnan paikalle. Se tuo sinut ulos maailmasta, jossa kaikki on mahdollista, mutta mikään ei ole totta. Joudut maailmaan, jossa kaikki ei enää ole mahdollista sinulle, mutta jotain siitä voi silti tulla todeksi - kunhan valitset suuntasasi ja otat ensimmäisen askeleen.

Rukouksessa voit seuloa ja järjestellä halujasi. Sen jälkeen valitsemasi halut alkavat seuloa ja järjestellä sinua.

Jos tyydyt haluamaan vain luotua, saat rangaistukseksi vain sen mitä haluat. Jos suostut haluamaan myös Luoja, saat kaiken luodun hänen kanssaan.

Suurin yllätys kaikista taitaa olla se, että rukous, jonka kuvittelit vain omaksi halukseksi, paljastuukin vähitellen Jumalan Hengen työksi sinussa. Halusi rukoukseen, jota aluksi pidit vain omanasi, osoittautuukin olevan lähtöisin suuremmasta alkuperästä.

Halujesi paljastaminen itsellesi rukouksessa paljastaakin vähitellen Hänen halujensa läsnäolon sinussa.

Alussa halumme ovat rukouksemme keskipisteenä. Mutta vähitellen **Kopernikuksen** vallankumous tapahtuu sydämessämme. Jumalan aurinko ei enää pyörikään tarpeidemme maailman ympärillä. Lakkaamme ajattelemasta Jumalaa osana omaa maailmaamme ja alamme katsella itseämme osana Hänen maailmaansa. Jumala siirtyy sisäisen maailmamme kehältä sen keskipisteeseen.

Alamme tahtoa Jumalan tahtoa. Jeesuksen rukous Getsemanessa: *"Tapahtukoon sinun tahtosi, ei minun"*, oli sekin pohjimmiltaan tahdon ilmaisu. Pitkään voimme erehtyä pitämään pinnallisia halujamme tahtonamme. Vähitellen niiden alta löytyy syvempi tahto - Jumalan mielen mukainen tahto. Löydämme itsemme vähitellen kuolemassa sille mitä uskoimme tahtovamme ja heräämme elämään vielä syvemälle tahdolle - elämää palvelevalle Jumalan tahdolle.

Jumala ei tapa tahtoamme. Hän kyllä haastaa meitä kuolemaan sille tahdolle, jonka keskipiste on omissa tarpeissamme. Se on välttämätöntä syvemmän aarteen löytymisen kannalta. Vasta sen jälkeen heräämme tahtomaan jotain itseämme ja omia tarpeitamme suurempaa. Heräämme elämään Jumalalle ja tahtomaan sitä, mikä palvelee Hänen päämääriään itsessämme, lähisuhteissamme ja koko maailmassa. Tahtominen tekee elämän tien kapeammaksi. Mutta leveyttä riittää yhä koska tahdon toisaalta sitä ja toisaalta tätä. Täytyy valita. Valinta tekee elämän tien tosi kaidaksi, koska valita voin vain yhden suunnan kerrallaan. Harvat siihen suostuvat, koska on niin vaikea luopua halujen tarjoamasta rajattomien mahdollisuuksien unelmamaailmasta.

Jos valinta tekee tien kaidaksi niin sitoutuminen tekee tien pitkäksi. Sitoutumalla johonkin pämäärään rajaan vapauttani seuraavassa hetkessä valita jotain muuta. Sitoutuminen ei sovi aikamme henkeen, joka jumaloi rajatonta vapautta. Kuitenkin ainoastaan valitseminen ja sitoutuminen tekee joistakin vaihtoehdoista totta. Se vapauttaa kuvitellusta elämästä toteutuvaan elämään.

Jokaisen elämässä on hetkiä, jotka merkitsevät enemmän kuin kaikki muut. Ne ovat valinnan, päättämisen ja sitoutumisen hetkiä. Ne ovat elämän käännekohtia, suunnan antajia. Ilman niitä emme ole matkalla mihinkään.

Vasta kun tiedämme minkä tai kenen takia olemme valmiit kuolemaan tunnemme pyhän.

Rukous: *Rakas Jumala. Tarvitsen niin paljon. Enkä millään pysty ohittamaan moninaisia kaipuitani. Auta minua kuulemaan niitä syvemmin. Auta minua kuulemaan sinun kaipuusi omieni ytimestä. Siitäkin olen epävarma. En tiedä mitä itse pohjimmiltaan tahdon, enkä tiedä mitä sinä tahdot... Itse asiassa tämä ei taida olla ongelman ydin ollenkaan. Pelkään mielettömästi laskea ohjaksia käsistäni. Haluaisin itse kontrolloida kaikkea. Vihaan ajatustakin siitä, että en pystyisi hallitsemaan ja määräämään kaikkea. Pelkään, ettei sinun tahtosi ole hyvä minua kohtaan, että vaadit minulta mahdottomia. Auta minua luottamaan sinun hyvään tahtoosi myös itseäni kohtaan. Paranna minut pelostani. Auta minua luopumaan epätoivoisesta yrityksestäni pyörittää maailmaa omien tarpeitteni ympärillä. Auta minua uskomaan sinun hyvään tahtoosi kaikkia kohtaan ja tahtomaan sitä samaa. Minulta puuttuu siihen sekä sydän, että viisaus. Johdata minua molempiin. Amen.*

Rukous ja viha

"Vie Hänen eteensä mitä ikinä sinussa on, eikä sitä, mitä sinussa pitäisi olla."

C.S.Lewis.

Rukous avaa myös aggressiolle ja vihalle. Löydämme itsestämme ristiriitaisia tunteita ja asenteita. Haluamme rukoilla ja samalla haluamme kiukutella. Ajattelemme, että meidän täytyy rukoilla ja samalla kapinoimme kaikkea täytymistä vastaan.

Kaipaamme rukousta samalla vastustaen sitä. Yritämme ajatella armollista Jumalaa ja huomaamme jatkuvasti taistelevamme armottomasti rankaisevaa Jumalaa vastaan. Yritämme ajatella luvattua taivasta, mutta emme halua mennä sinne vain helvetin uhan takia.

Rukous tekee aika mahdottomaksi väistää sydämessä piileviä vihoja.

Viha hiipii rukouksemme ensisijaisesti pyyntöjemme kanssa. Kun emme saa mitä haluamme, otamme oikeudeksemme vihata Jumalaa, jolla on kaikki valta, mutta mokoma ei käytä sitä haluamallamme tavalla.

Rehellinen viha

"Katso Herrani Kristus, lähimmäiseni on pikkuisen vahingoittanut minua, on pikkuisen loukannut kunniaani, on pikkuisen huijannut minua; enkä oikein sietäisi sitä, melkein toivoisin että hän kuolisi." **Martin Luther**

Entä se vihaisuus, joka on syntynyt kuluneen päivän turhautumisista? Entä se viha, joka on myöhästyneenä noussut tietoisuuteesi lapsuuden kokemuksista? Entä sitten, kun rukoustasi häiritsee loukkaantumisesi siitä, mitä sinulle on sanottu ja tehty? Entä, kun rukouksessa kohtaat sekä halusi seurata Jeesusta anteeksiannon tiellä että kiusauksesi rukoilla Jumalaa toimimaan hehkuvan kostonhimosi välineenä?

Silloin ei auta muu kuin olla tosi Jumalan edessä.

Kieltäessäsi ikävemmän puolen totuudesta ja suostuessasi yksinomaan "hyviin" ajatuksiisi ja tunteisiisi, kielletty viha piiloutuu "pyhytyesi" alle ja myrkyttää sen. Esittelet itsesi Jumalalle ja lähimmäisille yksinomaan hyvää tahtovana ihmisinä, mutta sinun- *"tiedän kyllä mikä sinulle on parasta ja rukoilen sen puolesta"* -asenteesi paljastaa piilovihaisen tyranniutesi. "Hyväntekeväisyytesi" muuttuu luonteeltaan hallitsevaksi, kontrolloivaksi ja suorastaan väkivaltaiseksi.

Olen huomannut kuinka vaarallista on tehdä työtä ihmisten kanssa, jotka näkevät itsensä vain rakastavina. Heidän torjuttu aggressionsa löytyy ennemmin tai myöhemmin puukkona selässäni.

Tällainen "hurskas" väkivaltaisuus tunkeutui **Daavidinkin** rukouselämään:

"Kunpa surmaisit, Jumala väärintekijät!.. Enkö vihaisi sinun vihollisiasi, Herra, enkö inhoaisi sinun vstustajiasi. Loputon on vihani heitä kohtaan, he ovat minunkin vihollisiani."

Mutta heti seuraavassa jakeessa hän hätkähtää oman sielunsa myrkkyä, alkaen itsekin epäillä oman vihansa vanhurskautta ja rukoilee:

"Tutki minut, Jumala, katso sydämeeni. Koettele minua, katso ajatuksiini. Katso olenko vieraalla, väärällä tiellä, ja ohjaa minut ikiaikojen tielle."

Tämänkin heräämisen salaisuus oli kuitenkin se, että Daavid uskalsi sielunsa myrkyllisimmät sapet vuodattaa Jumalalle. Hän ei torjunut sydämensä likaa, vaan toi sen valoon, joka välittömästi herätti hänet syvempään itsetutkiskeluun.

Jos et uskalla kohdata oman sydämesi vihaa sen raaimmassa muodossa, olet taipuvainen projisoimaan sen vihollisiisi. Heissä on helpompi nähdä ne vastenmieliset ominaisuudet, joita itsessäsi et uskalla kohdata. Sen kautta saat keinotekoisesti luodun oikeutuksen "pyhälle" vihalle. Koska he ovat pahoja, sinulla on oikeus vihata heitä. Todellisen vihollisen näkeminen itsessä ja Jumalan rakastaman ihmisen näkeminen toisessa on useimmille ihmisille liian iso nöyryminen totuuteen.

Vihamme kieltävinä ja torjuvina olemme liiankin herkkiä " *kutsumaan paha hyväksi ja hyvää pahaksi*", niinkuin **Jesaja** sanoi, mutta tunnistaessamme ja tunnustaessamme sen rukouksessa, saamme armon nähdä sen oikeammassa valossa.

Passiivinen viha

"Oi, sanoi siili, olen surullinen siili, niin yksinäinen jotta! Ja se on aivan totta: Se yksinänsä eli ja piikein piikitteli, ja piikkikuoren alla sitten itkeskeli." **Kirsi Kunnas.**

"Toinen kainalosauvoillaan rikkoo toisen pään." **Juice Leskinen.**

Ehkä ilmaiset aggressiosi niin passiivisesti, että houkuttelet kaikki muut olemaan vihaisia sinulle. Et tiedä mitä ajatella tai tuntea. Heittelet jatkuvasti mielessäsi kruunaa ja klaavaa haluttomana tehdä mitään päätöksiä itse. Toivot, että olosuhteet, Jumala tai joku muu tekisi päätökset puolestasi. Jossittelet ja väittelet kaikkien sinulle tarjottujen vaihtoehtojen ja neuvojen kanssa.

Näennäisen avuttomana houkuttelet lähimmäisiäsi antamaan sinulle neuvon toisensa jälkeen. Itse suhtaudut niihin kuin savikiekkoihin, joiden kanssa harjoittelet tarkkuusammuntaa. Kukaan ei pysty heittämään sinulle neuvoa tai ohjetta, jota et pysty ampumaan alas. Näytät piiloaggressiivisuutesi puolisydämisessä tavassasi ajelehtia eteenpäin, kunnes jokainen ympärilläsi on valmis huutamaan korvaasi tai potkimaan sinua persuksiin. Leikit avutonta, mutta samalla vastustat erittäin päättäväisesti kaikkea saamaasi apua.

Kun asiat eivät sitten menekään haluamallasi tavalla, et vieläkään suostu kapinoimaan avoimesti, etkä tiedostamaan ja ottamaan vastuuta omasta vihaisuudestasi. Sinä vain sulkeudut, kuin taivasta kohti nostettu nyrkki tai teet sisikunnastasi haudan, johon vetäydyt mätänemään, jättäen Jumalan tehtäväksi herättää sinut itsevalitusta kuolemastasi.

Aktiivisesti kuolleena sinua on vaikea herättää, koska sinussa edelleen elää vastustus elämään. Mikään rukous ei vapauta sinua vastuusta omasta elämästäsi.

Vihaisuuden salainen sanoma

"Murheensa salaaminen takaa siihen jäämisen." **Turkkilainen sananlasku.**

Aktiivinen kiukuttelu ja katkera käytös voi pitää sisällään rukoilemattomia rukouksia. Kenelle olet viimeksi kiukutellut ja ketä kohtaan olet käyttäytynyt ilkeästi? Ehkä se kuuluu jo niin itsestänselvänä osana arkeesi, että et kiinnitä siihen huomiota. Selität sitä vain väsymisellä, stressillä, huonolla päivällä tai heikoilla hermoilla.

Mitä jos lakkaisit selittämästä vihaista käytöstäsi ja alkaisit kuunnella sen sisältämää rukousta. Ehkä sen alla on rukouksia, joita et ole koskaan kehdannut rukoilla. Ehkä sen ytimessä on lapsesta asti tukahtunut rukous siitä, että joku joskus pitäisi sinua hyvänä, kuuntelisi sinua ja hyväksyisi sinut sellaisena kuin olet. Et saanut sitä ja päätelit, että " *tällaista tämä elämä sitten tulee olemaan.*" Silti kiukuttelet päättelämäsi todellisuutta vastaan antamatta kenellekään mahdollisuutta todistaa päätelmäsi vääräksi. Olet lakannut rukoilemasta mitä tarvitset ja keskityt vain kiukuttelemaan siitä mitä et saa.

Ehkä jatkuva vihaisuutesikin kertoo unohdetusta rukouksesta. Pysähdy sen ääreen rehellisesti. Uskalla uudestaan pyytää mitä tarvitset Jumalalta - ja ehkä jopa ihmisiltä.

Elämää tuhoava viha

"Oletan, että ihmiset ensin loivat rajoja. Sen jälkeen rajat alkoivat luoda ihmisiä."

Yevgeny Yevtushenko.

"Joka taistelee hirviöitä vastaan, varokoon ettei tule sen kaltaiseksi." **Nietzsche.**

Lastenkasvatuksesta maailmanpolitiikkaan asti maailmaa hallitsee uskomus väkivallan käytön välttämättömyydestä. Väkivalta on hyväksytty itsestäänselväksi osaksi elämän todellisuutta. "Hyvien" täytyy käyttää väkivaltaa "pahojen" väkivaltaa vastaan. Väkivaltaa itseään harva asettaa kyseenalaiseksi.

Myytti pelastavasta väkivallasta on yksinkertaisin, laiskin, kiihottavin, irrationaalisin, primitiivisin ja tyhmin pelastusoppi mitä maailma on koskaan nähnyt. Silti sitä julistetaan itsestäänselvyytenä lasten sarjakuvista ja piirretyistä elokuvista kirkon johtoon asti. Viimeistään silloin, kun kunnan kristityn oma kotimaa on uhanalaisena, hän on useimmiten valmis siunaamaan aseiden käytön. Jeesuksen kutsu vihollisten rakastamiseen on harvoin voittanut isänmaan kutsun vihollisten tappamiseen.

Pelastus tulee samastumisesta voittajaan. Lapsen samastuminen **Teräsmieheen** tai aikuisen samastuminen **Saddam Husseinin** rökittäjiin on yhtä ja samaa antautumista ikivanhaan peruspetokseen: Maailmassa on hyviä ja pahoja. Pahoille voi puhua vain heidän omaa kieltään, väkivallan kieltä. Jeesuksen puhe vihollisen rakastamisesta on täyttä hulluutta kenelle tahansa kunnan kansalaiselle.

Martin Luther sanoi, että *"väkivalta on alamäki, jonka lopussa olemme muuttuneet vastustajiemme kaltaisiksi."*

Kuinka helppoa on oikeuttaa omat synnit toisten syntien kautta:

"Tietysti teen näin, koska sinä..."

"Jos olen pahuutta vastaan, minun täytyy olla hyvä", riippumatta siitä minkälaisella asenteella tai minkälaisen käytöksen kautta taistelen pahuutta vastaan.

Ei niin.

Paavali sanoo: *"Vihastukaa, mutta älkää tehkö syntiä.*

Mitä syntiä olemme vihastuneina herkkiä tekemään?

Olemme valmiit tuomitsemaan (*"Sinä olet tyhmä, itsekäs, jne"*), uhkaamaan ja kiristämään (*"Jos et sinä... niin minä..."*) ja hylkäämään (murjottamaan, sulkeutumaan toiselta kokonaan sisäisesti tai/ja ulkoisesti) tai käyttämään fyysistä väkivaltaa.

Mitä voimme rukouksessa tehdä tällaisen vihan kanssa muuta kuin pyytää anteeksi Jumalalta, jonka sydämeen sanamme ja käytöksemme ovat osuneet ja sen jälkeen häneltä, joka näkyvässä maailmassa on ollut niiden kohteena. Jokaisen haavoittamamme ihmisen kipu on myös Jumalan omaa kipua.

Niinkuin **Kierkegaard** sanoi: *"Me rakastamme Jumalaa yhtä paljon kuin pahinta vihollistamme."*

Asenteemme ja käytöksemme tuominen Jumalalle rukouksessa johdattaa meidät päivittäiseen anteeksipyytämisen harjoittamiseen. Kenenkään muun synti ei oikeuta minun syntiäni. Minulla on oikeus tarpeisiini, tunteisiini, tahtooni ja ajatuksiini, mutta minulla ei ole oikeutta asennoitua hylkäävästi tai käyttäytyä väkivaltaisesti toista kohtaan. Tällä tasolla rukous on jokapäiväistä itseensä menemistä ja parannuksen tekoa.

Vihan valta murtuu

"Anteeksianto ei ole välinpitämättömyyttä tehtyä rikkomusta kohtaan, eikä merkitse valheellisen arvion antamista pahasta teosta. Se merkitsee sitä, että emme enää pidä rikkomusta esteenä omalle rakkaudellemme toista kohtaan. Anteeksianto tarjoaa suhteelle uuden mahdollisuuden. Agape on ehdotonta, luovaa ja pelastavaa hyvää tahtoa kaikkia ihmisiä kohtaan. Vain rakkaus pystyy tuottamaan pelastavia, eikä tuhoavia muutoksia. Olen elänyt siinä uskossa, että ansaitsematon kärsimys voi olla pelastavaa. Jotkut pitävät edelleen ristiä kompastuskivenä ja hulluutena. Olen

*vakuuttuneempi kuin koskaan siitä, että risti on Jumalan voima sosiaaliseen ja yksilölliseen pelastukseen." **Martin Luther King.***

Risti oli merkki epäonnistumisesta, mutta ei rakkauden vaan väkivallan epäonnistumisesta.

Usko pelastavaan väkivaltaan sai ristillä kuolettavan iskun ja maailmaan astui usko kaiken voittavasta rakkaudesta.

Seuraavana päivänä mikään ei näyttänyt muuttuneen, mutta seuraavien vuosisatojen ajan, aina tähän päivään asti, maailmassa on hiipinyt näkymätön sydänten valloittaja, joka ei käytä väkivaltaa.

Jeesuksen ylösnousemus on kertomus siitä, että lopullinen voitto ei kuulu väkivallan käyttäjille, eikä siihen alistujille vaan niille, jotka ovat vapautuneet rakastamaan väkivallan käyttäjiä.

Augustinus sanoi: *"Jumala rakastaa sinua ikäänkuin olisit ainoa ihminen maailmassa - niinkuin hän rakastaa kaikkia muitakin."* Siinä riittää katkeroituneelle purtavaa.

Elämää palveleva viha

*"Jos et osaa sanoa kyllä ja ei, et myöskään osaa sanoa minä ja sinä." **Ylva Eggehorn.***

*"Olkoon ensimmäinen tekomme jokaisena aamuna seuraava lupaus: 'En tule pelkäämään ketään maailmassa. Kunnioitan Jumalaa. En tule kantamaan pahaa tahtoa ketään vastaan. En tule alistumaan epäoikeudenmukaisuudelle kenenkään taholta. Voitan valheen totuudella ja vastustamalla valhetta kestän kaiken kohtaamani kärsimyksen." **Mahatma Gandhi.***

Positiivisessa mielessä viha ilmenee yhtäkkisenä ja uhmakkaana haluna ilmaista itseäsi, ravistella itsesi irti siitä suojelevasta Jumalan sylistä, jossa saa olla vain niin kauan kuin pysyy hiljaisena ja kilttinä. Vihaisena haluat uhmata Taivaallista Isää, joka rakastaa sinua vain sillä ehdolla, että pilkkua myöten täytät ne satakymmenen käskyä, jotka Hän on säätänyt elämäsi rajaajiksi.

Aggressio pullistelee rukouksessasi kuin lihas, joka on repäisemässä lapsuutesi vaateiden saumat auki. Et enää halua vain vaaleanpunaista ja taivaansinistä Jumalaa, joka tuudittaa sinua vitivalkoiseen kehtoon enkelikuoron säestyksellä. Kaipaavat räikeitä ja tuimia värejä - todellisen elämän värejä. Kaipaavat Jumalaa, jonka kanssa uskaltaa painia kaikin voimin ja jonka kotiintuloaikoja voi uhmata Jumalan repeämättä taivaan kannelle. Kaipaat Isää, jonka auktoriteetin voi asettaa kyseenalaiseksi, joka ei muutu, vaikka menet vieraille maille kokeilemaan siipiäsi, nautiskelemaan aisteistasi ja tuhlaamaan perintösi. Hinnalla millä hyvänsä sinun on löydettävä laaja, syvä ja elämää hehkuva minuus, joka uskaltaa olla ja elää ilman jatkuvasti kyttävää, nalkuttavaa ja syyllistäväää Jumalaa.

Tämänkin kasvuaggression voit tuoda rukoukseen.

Seurakunta, joka ei anna tilaa tälle rajoja murtavalle kasvuaggressiolle jää tekokilttien pelkureiden impotentiksi suojapaikaksi, jonka keskellä torjuttu aggressio muuttuu omaa ja muiden elämää nujertavaksi moralismiksi. Se muuttuu farisealaiseksi vanhurskaudeksi, joka elää syntisten verellä.

On mahdollista kohdata ja hyväksyä vihaisuutemme. Sen voi panna Elämän palvelukseen väkivallattomalla tavalla.

Gandhi ei hyväksynyt väkivallattomaan armeijaansa ihmisiä, jotka eivät olleet valmiit tarttumaan aseisiin itsenäisyyden puolustamiseksi. Hän ymmärsi, että aseisiin tarttuminen vaatii rohkeutta, mutta aseista luopuminen vaatii vielä suurempaa

rohkeutta. Ehkä hän myös tajusi, että aggressiivisuudesta voi kääntyä elämää palveleva voima vain sellaisissa ihmisissä, jotka ovat suostuneet tunnistamaan oman aggressiivisuutensa potentiaalisen tuhovoiman.

Vasta tultuasi tietoiseksi vihasi pimeydestä ja tuotuasi sen valkeuteen, se voi alkaa palvella elämää. Silloin et enää jää passiiviseksi alistujaksi (kutsuen sitä nöyryydeksi) ja ristiriitojen pakenijaksi (kutsuen sitä rakkaudeksi), vaan käännät aggressiivisuutesi palavaksi välittämiseksi sorrettujen oikeuksista ja intohimoiseksi rakkaudeksi totuuteen.

Rakkaudellinen pasifismi ei ole selkärangatonta passivismia. Se vihaisuus mikä kohtaamattomana voi muuttua elämää tuhoavaksi asenteeksi ja väkivaltaiseksi käytökseksi, voi rukouksessa muuttua Pyhän Hengen liekiksi, sydämeksi joka palaa oikeuden, totuuden, rakkauden ja armon tulta.

Joka on löytänyt anteeksiannetun ja rakastetun vihollisen itsestään, omista asenteistaan ja omasta käytöksestään on vapaa kääntämään aggressiivisuutensa selkärangkaiseksi, mutta lempeäksi rakkaudeksi myös ulkopuolista vihollista kohtaan.

Vihainen rukous

"SS-miehet hirttivät kaksi miestä ja nuoren pojan yhteen koottujen leiriläisten edessä. Miehet kuolivat välittömästi, mutta pojan kuolinkamppailu kesti puoli tuntia. Mies takanani kysyi: 'Missä on Jumala? Missä hän on?' Kun poika vielä pitkän ajan jälkeen kouristeli narun päässä, kuulin miehen taas sanovan: 'Missä Jumala on nyt?' Sisälläni kuulin äänen, joka vastasi: "Tässä Hän on - Hän roikkuu tuossa hirressä."

Elie Wiesel

Yksin joudut helposti kokonaan vihan valtaan. Jäät sisäisesti sen vihollisen pauloihin, jota vastaan ulkoisesti taistelet. Alat toivoa toiselle kaikkia niitä loukkauksia ja epäoikeudenmukaisuuksia, joista olet itse kärsinyt. Tulet vihasi kohteen kaltaiseksi. Silloin vaara on kaksinkertainen. Et enää vihaa vain toista vaan myös itseäsi. Et täytä itsellesi asettamiasi vaatimuksia ja ihanteita. Alat halveksia ja pilkata itseäsi. Julistat itsesi Jumalalle kelpaamattomaksi ja eristäytyt kiemurtelemaan sekä toista että itseäsi kohtaan tuntemassasi vihassa. Tulet yhä enemmän sen osan kaltaiseksi, jota yrität hylätä itsessäsi.

Rankaiset itseäsi tekemällä kohtuuttomia parannuspäätöksiä ja kantamalla taakkoja, jotka eivät kuulu sinulle. Yrität todistaa voivasi olla parempi kunhan vain keräät kaikki tahdonvoimasi parempiin päätöksiin.

Todellisuus ampuu äkkiä alas pyhät kuumailmapallosi ja joudut keräämään vain lisää todisteita "huonoudestasi" (joka itse asiassa on vain kyvyttömyyttäsi yksin taistella pimeyden voimia vastaan). Sen seurauksena kutsut niskaasi entistä ankarampia tuomioita ja koet itsesi entistäkin kelvottomammaksi rukoilemaan.

Yksinäinen noidankehä jatkuu, kunnes epätoivo päättyy Jumalasta eristäytymiseen, rukouksen lopettamiseen tai totaaliseen itsetuhoon. Vaihtoehtoisesti voit nöyrtyä ihmiseksi, joka ei koskaan voi tehdä itseänsä "kelvolliseksi" rukoukseen, mutta joka silti sellaisenaan saa koota kaikki minuutensa "pimeätkin" osat ehyeksi kokonaisuudeksi Jumalansa eteen.

Me reagoimme useimiten vihalla kaikkeen kärsimykseen. Omat pettymykset ja menetykset, lähimmäisen hätä ja koko maailman kärsimys voi herättää meissä suunnatonta vihaa. Jos emme uskalla tuoda sitä rukoukseen, jäämme vain kieriskelemään siinä.

Vihainen rukous voi puhdistaa meidät alkeellisesta taipumuksestamme rakastaa Jumalaa vain sen takia, mitä Hän voi meille antaa. Vihaisen rukouksen jatkaminen

tilanteessa, jossa mitään vastausta ei kuulu, eikä mitään tyydytystä näy, vie meitä pimeyden kautta lähemmäksi Jumalan kunnioittamista Hänen *itsensä* tähden. Uskomme ei kuolekaan henkilökohtaisiin pettymyksiimme tai siihen, että kuvamme Taivaallisesta Tsupparista murenee.

Pahuus on ja tulee olemaan, kuolema riistää meiltä rakkaamme, mutta Jumala jää, vaikkei Hän varjelekaan meitä kärsimykseltä. Vihaisuus rukouksessa auttaa meitä vähitellen luopumaan hullusta yrityksestämme hallita todellisuutta (jos ei muuten, niin Jumalan avulla) ja vie meitä lähemmäksi todellista sydämen antautumista Jumalalle ja kokonaisvaltaista riippuvuutta Hänestä.

Vihainen Jumala

Vihaisen rukouksen kautta pääsemme myös tutummaksi Jumalan oman vihaisuuden kanssa. Hän ei vain itke itkuissamme. Hän myös huutaa huudoissamme.

Kohtaamme rohkeammin Jumalan, joka ei vain hellästi kolkuta, vaan joskus sanoo intohimoisen haastavasti: *"Tässä on elämä. Ota tai jätä."* Ei mitään hempeää maarittelua, luontaiseduilla lahjontaa tai kyynelillä vetoamista.

Jumalan viha ei enää varjosta elämäämme ikuisesti pelottavana ukkospilvenä, vaan tuimana kutsuna *ottaa elämämme vakavasti*. Ankarassa rakkaudessaan Jumala kieltäytyy tekemästä valintoja puolestamme ja jättää meidät kantamaan sen vastuun, jonka Hän on meille antanut. Hänkin on pettynyt ja vihainen - ja syystä. Armossaan Hän pidättelee vihaansa ja sitä seuraavaa oikeutettua tuomiota.

Kun lakkaamme pelkäämästä oman vihamme tuomista rukoukseen ja alamme ottaa sen vakavasti, avaudumme näkemään Jumalankin vihan toisessa valossa. Se on kertomus siitä, kuinka vakavasti Hän ottaa meidät ja kuinka tuimasti Hän rakastaa meitä.

Miksi emme rohkeasti vastaisi siihen samalla mitalla?

"Hänelle joka voi varjella meitä lankeamasta ja nostaa meidät epätoivon pimeästä laaksosta toivon kirkkaille vuorille, murheen yöstä ilon aamunkoittoon, Hänelle kuuluu voima ja valta, nyt ja iankaikkisesti." **Martin Luther King.**

Rukous ja pelko

"Pelko tuottaa nöyriä palvelijoita, mutta rakkaus synnyttää Jumalan lapsia." **Pere Ginjac.**

Rukous vie meidät nopeasti pahimpien pelkojemme äärelle. Ensimmäiset hiljentymiset rukoukseen voivat nostattaa sydämestämme niitä pelkoja, joita olemme vaientaneet jokapäiväisen melun alle.

Pelkäämme rakkaittemme puolesta, omaa sairastumista tuskalliseen kuolemantautiin, onnettomuuksia ja ristiriitoja. Ihmettelemme mikä saa läheisemme tekemään itsemurhan ja pelkäämme itsekin jonakin päivänä joutuvamme samaan tilanteeseen.

Pelkäämme niitä voimia, jotka saavat ihmisen mielenterveyden murtumaan ja ihmettelemme miksi vielä itse olemme järkevien kirjoissa. Sota voi uudestaan kohdata oman kansamme, koko kasvava sukupolvi voi joutua kärsimykseen, jonka jäljet näkyvät useita sukupolvia heidän jälkeensä - tai sotaan, joka päättää sukupolvien ketjun lopullisesti.

Pelkäämme katsellessamme maailmaa, jossa kärsimys ei johdu vain

luonnonkatastrofeista, vaan systemaattisesta riistosta ja pahantahtoisuudesta.

Pelkäämme katsellessamme kansojen välistä patologista vihaa, sokeaa kostamisen

pakkoa, jolle ei näy loppua. Pelkäämme katsellessamme välinpitämätömyyttä, joka tuhoaa satoja kasvi- ja eläinlajeja päivässä.

Nykyinen tiedonvälitys tekee koko ajan vaikeammaksi uskoa omiin mahdollisuuksiimme vaikuttaa maailmaan millään rakentavalla tavalla. Pelkäämme, että maailmassa ja itsessämme vaikuttavat pimeyden voimat ovat auttamattomasti kontrollimme ulkopuolella. Kaikki "täydelliset ratkaisut" näyttävät tuottavan suurempia ongelmia kuin ne pystyvät ratkaisemaan.

Rukouksessa ei tarvitse soveltaa sitä rohkeuden irvikuvaa, joka on vain pelon kieltämistä. Rukoilevan ihmisen rohkeus on hänen uskalluksensa kohdata pahimmat pelkonsa hiljaa Jumalan edessä.

Rukous voi olla haavoitetun ja vapisevan sydämen hiljaista verenvuotoa lävistetyn sydämen lähellä.

Rukous: *"Pelkään pelkoani, pelkään jättäväni sinut, Herra. Minä pelkään, etten kestä loppuun asti. Älä unohda, että elän sinua varten. Anna minulle armosi, että annan koko elämäni sinulle, ja rakkautesi, joka liittää minut kokonaan sinuun. Amen."* **Veli Roger.**

Terveellinen pelko

"Minä kuolen viimeistään viiden vuoden kuluttua. Maailma näyttää rumalta, pahalta ja toivottomalta. Tämä on vanhan epätoivoisen miehen parkua. Minä vastustan sitä ja tiedän kuolevani toivossa. Mutta se toivo tarvitsee perustan." **Jean-Paul Sartre** vajaa kuukausi ennen kuolemaansa.

"Entä jos ei ole Jumalaa, joka kuuntelee pelkojani. Eniten pelkään, että jään pelkojeni kanssa täysin yksin."

"Pelot yllättävät minut keskellä yötä. Yhtäkkiä en pysty enää itse rauhoitteluun itseäni. Kaikki lohduttavat sanat tuntuvat tyhjiltä ja suojautumissuunnitelmat tehottomilta. Minä vain olen ja pelkään."

Kutsut Jumalaa lohduttamaan ja taivas vaikenee. Mielikuvat Jumalasta, jotka aikaisemmin lohduttivat tuntuvat yhtäkkiä yhtä merkityksettömiltä kuin lapsuuden joulu, joka ensimmäistä kertaa ei enää tuntunut joululta. Kauniit kuvat, jotka aikaisemmin toivat Jumalan niin läheiseksi ja turvalliseksi ovat rypistettyinä lattialla kuin hylätyt joululahjapaperit odottamassa roskeen siivoamista. Jumala ei enää olekaan läsnä niiden kautta. Sinä olet jäänyt pelottavan yksin niiden keskelle.

Kun mikään taika ei enää haihduta pelkoja, on aika katsoa niitä tarkemmin. Pelkäätkö, ettet tule rakastetuksi vai sitä ettet itse uskalla rakastaa? Pelkäätkö toisten vai oman sydämesi kylmyyttä jne?

Rukous, joka ei välittömästi poista pelkoja, pakottaa meidät hiljentymään niiden sisällön tarkempaan erittelemiseen.

Vähitellen huomaamme, kuinka nololla tavalla olemme yrittäneet muokata Jumalaa yksinomaan tarpeitamme vastaavaksi, kuinka olemme yrittäneet lahjoa Häntä antamaan meille epäoikeudenmukaisia etuja toisiin nähden, kuinka olemme käyttäneet rukousta tapana tuottaa itsellemme kohduntapaista suojapaikkaa vaikeuksilta, kuinka turvautumisemme Häneen on ollut vain hurskastelevaa vastuun pakoa jne.

Jumala on kuin vanhempi, joka auttaa ja lohduttaa, kun on sen aika - ja kieltäytyy ottamasta meille kuuluvaa vastuuta, kun tulee sen aika. Hän jättää meidät yksin, jotta ottaisimme vastuun niiden resurssien käytöstä, jotka hän on meille antanut. Jumalan hiljaisuus, jota pelkäämme, tulee portiksi omiin sisäisiin aarrekkammioidemme.

Jumalan toimeettomuus puolestamme kutsuu esille Jumalan toiminnan meissä ja meidän kauttamme.

Pelot muistuttavat meitä siitä, että emme edes Jumalan antamilla resursseilla pysty kontrolloimaan, hallitsemaan ja ratkaisemaan kaikkea itsessämme tai lähipiirissämme. Olemme auttamattomasti sekä hyvässä että pahassa, itseämme suurempien voimien pyönteissä. Vapautemme ja vaikutusvaltamme ihmisinä on aina ollut ja tulee aina olemaan rajallinen. Jos emme suostu käyttämään resurssejamme vain siksi, että ne ovat rajallisia, lankeamme ylpeyden harhaan. Emme suostu ihmisyyteemme ja käännyimme Jumalaa vastaan vain siksi, että emme itse pysty olemaan Jumalia. Rukoileminen on kotiintulemistä tästä harharetkestä. Vain ihminen rukoilee. Se on yksi ihmisyyden tärkeimmistä tuntomerkeistä. Vain suostumalla rukoilijaksi, ihminen suostuu ihmiseksi.

Rukous: *"Jumala suo minulle tyyneyttä hyväksyä asiat, joita en voi muuttaa, rohkeutta muuttaa, minkä voin ja viisautta erottaa nämä toisistaan."* **Paul Tillich**

Luottamuksen koulu

"Lakatkaa te huolehtimasta! Tietäkää, että minä olen Jumala... korkein koko maailmassa." **Ps. 46:10,11.**

Pelkomme kohtaaminen rukouksessa pakottaa meidät katsomaan silmiin sitä, kuinka vähän loppujen lopuksi luotamme rakkauteen. Pelon takia emme luottavaisesti vastaanota sitä rakkautta, mikä meille olisi tarjolla. Samasta syystä panttaamme omaa rakkauttamme muita kohtaan. Pelko karkoittaa rakkauden yhtä varmasti kuin rakkaus karkoittaa pelon.

Henri Nouwenin viimeiseksi suomennetun teoksen nimi on *Pelon Talosta*

Rakkauden taloon (Kirjapaja -92. Suosittelen lämpimästi). Pieni ote siitä:

"Jos luemme tarkkaavaisesti evankeliumeja, huomaamme että Jeesus vain aniharvoin hyväksyi sellaisinaan ne kysymykset, jotka hänelle esitettiin. Hän paljasti, että ne olivat lähtöisin pelon talosta. Kuka on suurin taivasten valtakunnassa? Kuinka usein minun on annettava anteeksi veljelleni, joka rikkoo minua vastaan? Onko miehen lupa erota vaimostaan miten pienestä syystä tahansa? Millä vallalla sinä teet näin suuria tekoja?.. Ainoaankaan näistä kysymyksistä Jeesus ei antanut suoraa vastausta. Niiden takana oli huoli arvostuksesta, vaikutusvallasta, vallankäytöstä, hallinnanhalusta. Ne eivät kuuluneet Jumalan talon piiriin. Siksi Jeesus aina muokkasi kysymystä omalla vastauksellaan. Hän muutti kysymyksen uudeksi - nosti sen oman vastauksensa tasolle."

Nouwen kuvaa ihanasti, kuinka pelko ajaa meitä pakenemaan toisiamme ja toisaalta takertumaan toisiimme. Pelossa elävää uhkaa läheisyys vasemmalta ja etäisyys oikealta:

*"Vain Kristuksen rakkaus avaa tilan, jossa läheisyys ja etäisyys menettävät voimansa. Hänen rakkaudessaan on tilaa tulla ja mennä. Tuleminen ei merkitse vapaudesta luopumista, eikä meneminen kumoa läheisyyttä. Kun **Jean Vanier** puhuu tästä turvallisen läheisestä paikasta, hän usein ojentaa kätensä ja asettaa kämmenensä koveraksi pesäksi, aivankuin suojelemaan haavoittunutta pikku lintua. Hän kysyy: 'Mitä tapahtuu, jos avaan kourani kokonaan?' Me sanomme: 'Lintu yrittää räpytellä siipiään, mutta se putoaa maahan ja kuolee.' Sitten hän taas kysyy: 'Mutta entä jos suljen kourani?' 'Lintu musertuu ja kuolee.' Silloin hän hymyilee ja sanoo: 'Turvallinen läheisyyden paikka on kuin minun kovera kourani, ei kokonaan auki, eikä kokonaan suljettu. Siinä on kasvulle tilaa.'"*

Rukous: *Rakas Jumala, en pysty luottavaisesti lepäämään kenenkään kädessä. En uskalla edes tarttua toisen käteen. Minulla ei ole kokemusta turvallisuudesta. Olen oppinut vain pitämään varani ja selviämään. Jopa Sinun kanssasi pelkään*

allekirjoittaa mitään sopimusta, jota en ole kokonaan lukenut. En uskalla sanoa kyllä millekään tuntemattomalle. Auta minua hetkeksi rentoutumaan luottamuksessa sinun rakkautesi. Amen.

Siunaus: *Olkoon sinulla vapaus kohdata tämän päivän velvollisuudet vapaana sisäisestä sodasta ja ulkonaisesta pakosta. Olkoon Pyhä Henki kanssasi tylsimmässä rutiinissa ja pelottavimmassa haasteessa. Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua. Vastaanota Hänen rauhansa. Amen.*

Mikä ihmeen rukouselämä?

*"Antaudu hiljaisuuteen ja kohtaat Hänet itsessäsi." **Teresa Avilalainen.***

Jos emme tavoittele rukouksen kautta muuta kuin mielenterveyttä tai muuta etua sovimme **Mestari Eckehartin** kuvaukseen: *"Sinä nöyryytät ääretöntä Jumalaa ja teet Hänestä lypsylehmän, jota pidetään arvossa maidon, juuston ja voiton vuoksi."*

Suomalaisille pienviljelijöille lypsylehmä nykyisellään tuottaa vain tappiota, mutta niin tuottaa rukouskin, jos etsimme siitä vain mielenterveyttä ja eheyttä.

Pohjimmiltaan rukous on etsiytymistä Jumalan lähelle, Hänen itsensä takia.

En kuitenkaan usko siihen kristillisen mystiikan perinteeseen, joka pitää tavoitteenaan autuasta hukkumista Jumalan valtamereen. Itämaisen perinteen mukaan tässä yhtymisessä katoaa kaikki ero *minän* ja *sinän* välillä. Kristillisessä mielessä kaikkein pyhin kokemus on minä - Sinä -kokemus:

*"Äkkiä minulle selvisi..., ettei zen-meditaatiota voi nimittää rukoukseksi. Sillä rukous on olemukseltaan persoonallinen suhde Jumalaan, meidän Isäämme. Tosin zen johtaa mystisiin kokemuksiin. Vaikuttaa siltä kuin mitään eroa ei olisi. Sellainen kuitenkin on. Mikä sitten? Sama ero kuin häämatkalla ja matkalla, joka tehdään yksin, vaikkakin samaa matkasuunnitelmaa noudattaen. Häämatkalla ollaan rakastetun seurassa. Kaikki sujuu rakkauden merkeissä. Yksinäinen matka tehdään omin päin. Ei tarvitse olla kiitollinen." **Thomas Jurgens.** Hollantilainen trappistimunkki, omistettuaan aikaa zen-mietiskelyyn. (Siteerattu **Wilfrid Stinissenin** kirjasta *Kristillinen syvämietiskely*. Katolinen tiedotuskeskus. Helsinki -81.)*

Rukous on avautumista Jumalan Hengelle, joka täyttää maailman ja uudistaa maailman kasvot. Rukoilijana annan tämän Hengen näyttää totuuden itsestäni, maailmasta ja Jumalasta. Vasta siitä voi alkaa Hengen uudestisyntyttävä työ minussa ja minun kauttani. Minusta tulee Hengen kantaja ja sellaisena uskon, toivon ja rakkauden lisääjä tähän maailmaan.

Rukous on jatkuvaa tunnustautumista siihen perustotuuteen, jonka vanha afrikkalainen sananlasku ilmaisee ytimekkäästi: *"minä olen, koska sinä olet."*

Kysymykseen *kuka minä olen* **Thomas Merton** vastaa:

"Syvin havainto itsestäni on: Olen joku, jota Kristus rakastaa."

Siunaus: *"Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille, en sellaista, jonka maailma antaa. Olkaa rohkeat, älkää vaipuko epätoivoon." **Jeesus***

Rukoilkaa lakkaamatta

*"Kutsu elävän Jumalan tunnistamiseen, hänen kanssaan elämiseen on avara, koko elämän kattava rukouskutsu." **Päivi Huuhtanen.***

Mitä Jeesuksen ja Paavalin kehotus lakkaamattomaan rukoukseen voi tarkoittaa? Eikö puoli tuntia päivässä plus iltarukous riitäkään? Eihän kukaan jaksa ajatella Jumalaa koko ajan. Kuka edes haluaisi?

Rukouksessa eläminen liittyy jotenkin elämiseni perusasenteeseen. Kun asennoidun ja elän ikäänkuin kaikki riippuisi minusta, kyvystäni hallita, kontrolloida, ennakoida ja ohjata, en elä rukouksessa. Luotan vain siihen mihin itse pystyn, jaksan, osaan ja taidan. Se on raskasta elämää.

Rukouksessa eläminen on ihmisyyteeni suostumista. Lakkaan leikkimästä Jumalaa, tunnustan rajallisuuteni ja suostun itseni mittaiseksi. Siihen asti, kunnes Jumala antaa minulle uskoa vuorien siirtämiseen, minun on paras jättää ne rauhaan. Kannan vastuun siitä, mikä kuuluu minulle, mutta siinäkin tunnustan avun tarpeeni.

Rukouksessa elävänä pysyn jatkuvasti auki itseäni suuremmalle viisaudelle, tiedolle ja rakkaudelle. Se on luovuuden salaisuus.

Lakkaamaton rukous on sitä, että rukous on jotenkin läsnä kaikessa arkisessa elämässä ja muiden ihmisten kohtaamisessa. Pysyn koko ajan auki itseäni suuremmalle ja korkeammalle kaikessa siinä mitä teen.

Mitä perusteellisemmin elämäni on auki Jumalan jatkuvalla läsnäololla koko elämässä, sitä vähemmän minun tarvitsee kiinnittää huomiota erillisten ja oikeamuotoisten rukousten esittämiseen.

Silti rukous on jotenkin kaikki-tai-ei-mitään-asia. Jos pidän rukousta ainoastaan hätäisen tai yksinäisen hetken huokauksena, josta tuskin on mitään haittaakaan, heitän rukouksen elämäni marginaaliin. Siellä sillä ei ole todellista osuutta elämäni muotoutumassa olevasta käsikirjoituksesta. Rukouksella on todellista merkitystä vain silloin, kun siitä tulee välttämätön osa elämäni ja korvaamaton osa ihmisyyttäni.

Fransiscus Assisilaisesta sanottin, että hän ei ollut vain ihminen, joka rukoili, vaan rukous, joka oli tullut ihmiseksi. Sama on totta jokaisesta meistä, myönsimme sen taikka emme. Jokainen ihminen on elävä rukous. Jos suostumme siihen, meistä voi tulla myös eläviä rukousvastauksia.

Eläkää lakkaamatta

"Jos saisin elää elämäni uudestaan, yrittäisin tehdä enemmän virheitä seuraavalla kerralla, ottaisin rennosti, notkistaisin lihaksiani ja olisin hassumpi kuin tämän matkan aikana. Tiedän harvoja asioita, jotka ottaisin tosi vakavasti. Tekisin useampia matkoja ja olisin reilusti hullumpi. Söisin enemmän jäätelöä ja vähemmän papuja. Minulla olisi enemmän todellisia ja vähemmän kuviteltuja ongelmia. Minä näet olen elänyt elämäni hyvin ennaltaehkäisevästi, järkevästi ja varovaisesti päivästä toiseen. onhan minulla ollut ihanat hetkeni, mutta jos saisin elää uudestaan, niitä olisi enemmän." **Tuntematon munkki**

Terve rukous edellyttää tervettä yhteyttä tavalliseen elämään, luontoon, nautintoon, työntekoon, nauruun, suruun ja kaikkeen muuhun. Jotta ikinä voisimme kiivetä hengellisellä Himalajalla, meillä täytyy olla hyvä kokemus tavallisen elämän laaksoista ja kukkuloista.

"*Hasidism*in perimätietoon kuuluu kertomus **Rizhynissä** eläneestä rabbiinista, joka eräänä päivänä sai ottaa vastaan valituksia muutamilta hurskailta juutalaismiehiltä: "*Me rukoilemme seurakunnassamme määrättyyn aikaan auringon noustessa, ja sen jälkeen istumme rukousvaipoissamme ja opiskelemme yhden luvun Mischnaa. Mutta katsokaa hasideja! He tulevat paikalle ja alkavat rukoilla vasta kun rukousaika on ohi, ja sen jälkeen he istuvat ryypiskelemään. Kuitenkin heitä nimitetään 'antautuneiksi' ja meitä 'vastustajiksi'!"*

Rabbiinin palvelija, jonka oli vaikea pidätellä nauruaan miesten valitusta kuunnellensa, vastasi että syynä kenties oli se, että kun nämä tyytymättömät miehet

olivat rukouksensa rukoilleet, he yhä edelleen olivat tyytymättömiä kuin ruumiit laudalla, kun taas hasidien sydämet paloivat ja niitä piti jälkikäteen jäädytellä...
*"Nojoo, totuus on se", Rihynin rabbiini sanoi, "että aina Temppelein hävityksestä saakka olemme rukoilleet uhraamisen sijasta. Mutta uhrit olivat kelvottomia elleivät uhraajan ajatukset olleet puhtaat; ja samoin on rukouksemme laita. Siksi piholainen yrittää hämmentää rukoilijan mielen tuomalla esteeksi pahoja ajatuksia. Mutta Hasidit ovat löytäneet lääkkeen tätä tautia vastaan. Rukouksen jälkeen he istahtavat juomaan toistensa maljat! 'Malja elämälle!' Jokainen kertoo samalla toisille mikä hänen sydäntään painaa, ja he sanovat toisilleen: 'Jumala auttakoon sinua ja antakoon sinulle mitä sydämesi halajaa!' Koska on sanottu, että voimme rukoilla millä kielellä vain, niin heidän yhteistä juomakeskusteluaan voidaan pitää rukouksena. Piholainen ei näe siinä mitään muuta kuin että he syövät ja juovat ja käyttävät arkista kieltä, ymmärtämättä lainkaan, että he rukoilevat - ja niin hän jättää heidät rauhaan." Säkenöivän leikisästi tämä kertomus puhkaisee liikahurskaiden valituksen. Muutu yhä uskonnollisemmaksi - ja sinusta tulee helppo saalis piholaiselle. Muutu yhä enemmän ihmiseksi uskossasi - ja sinä vedät piholaista nenästä." **Ylva Eggehornin** (Saako usko kasvaa. Karas-Sana -88)*

Jumalan piti pyytää **Moosesta** riisumaan kengät jalastaan, koska hän ei tiennyt, että maa jolla hän seisoi oli pyhä.

Ehkä näin on meidänkin kanssa. Emme huomaa, että tämä tavallinen hetki, jota elämme on pyhä, että tämä tavallinen elämä, jota elämme työtovereidemme, ystäviemme ja perheenjäsentemme kanssa on juuri oikea paikka oppia rukoilemaan.

Pinnalta syvyyteen

"Hän tuli omiensa luo, eivätkä Hänen omansa ottaneet Häntä vastaan." Johannes Jeesuksesta.

"Rukouksesi on käännäyttävä sisäänpäin, ei Jumalaan taivaissa tai kaukana olevaan Jumalaan, vaan sitä Jumalaa kohti, joka on lähempänä sinua kuin tiedätkään."

Anthony Bloom.

Ei sille voi mitään, että rehellinen rukous alkaa pinnalta. Eikä sillekään voi mitään, että jos emme tarpeeksi tarkkaan kuuntele sisikuntamme pintatotuuksia, emme koskaan pääse syvälle.

Tuulten hapuilua on se hengellisyys, joka kieltäytyy kuuntelemasta muuta kuin "hengen ilmoitusta", ottamatta ensin vakavasti sen, miltä oma henki haisee.

Jumalan Hengen äänen opimme erottamaan sydämeistämme vasta sen jälkeen, kun alamme ylipäänsä ottamaan mieleemme sisällön ja sydämemme tilan vakavasti.

Vaikka tällaisella rukouksella on suuri terapeutinen merkitys, se ei ole rukouksen päätavoite.

Ei mikään terapia tai psykologinen koulukunta voi parantaa perusneuroosiamme, joka on siinä, että olemme eksyneet varsinaisesta olemuksestamme.

Aitoon minuuteen.

"Oi Jumala, siipeni murtuneet ota käsiisi ihmeellisiin. Olen lentänyt liian kauas, olen lentänyt eksyksiin." Saima Harmaja

"Hiljaisuus itsessään on tila, jossa ihminen havahtuu todellisuuteen, kuulemaan, puhuuko se hänelle elämän sanoja, vai osoittaako se, miten kuollut ja eloton hänestä on tullut." Paavo Rissanen (Eheys, Henki, Terveys. Herättäjä -92. Suosittelen lämpimästi.)

Liian kauan olemme haudanneet todellisen minuutemme keinotekkoisten varmuusrakenteiden suojaan. Olemme sekä itsemme hautaajia, itsemme hautoja ja itseemme haudattuja.

Rukous voi viedä meidät tähän kuoleman valtakuntaan - haudan hiljaisuuteen. Havaitsemme haudan omaksi itseksemme. Oman pinnallisen elämämme kuori on tullut todellisen kutsumuksemme haudaksi.

Jos kuuntelemme tarkkaan, haudan raskas hiljaisuus muuttuu vähitellen raskaana olevaksi hiljaisuudeksi - täynnä uudestisyntyvää Jumalan rakkautta.

Synteihinsä kuollut perusminä herää henkiin. Kalman haju väistyy, niinkuin

Lasaruksen haudalta Jeesuksen rakkauskutsun edessä. Haudattu tosi minuus alkaa liikkua, ja pitää ääntä. Minuuden pakkopaita on vielä avattava niinkuin Lasaruksen kuolinkääreet. Sisäinen hautakin muuttuu vähitellen kohduksi, Jumalan antaman elämän lähteeksi.

Rukouksessa opimme olemaan todellisesti läsnä omassa itsessämme. Joku on sanonut, että suurin synty on poissalolo. Jos niin on, rukous tuo meidät takaisin, läsnäoleviksi nykyhetkeen ja siihen totuuteen, mikä on nyt. Rehellisen rukouksen kautta pääsemme käsiksi olennaiseen. Lakkaamme tarttumasta asioihin liian aikaisin tai liian myöhään saamatta otetta mistään, koska emme elä siinä ainoassa elämässä mikä meillä on *tässä ja nyt*.

"Älä anna itsesi tulla revityksi eilisen ja huomisen välillä. Elä ainoastaan Jumalan tälle päivälle." **Don Helder Camara.**

Jumala kutsuu meitä tulemaan kotiin, palaamaan itseemme ja Häneen.

Liian kauan olemme vaeltaneet eksyksissä itsestämme ja todellisesta alkuperästämme. Olemme harhailleet hikisten kiireiden, raskaiden velvollisuuksien ja kunnianhimoisten suorittamisien meluisassa maassa. Hän kutsuu meitä takaisin itseemme, sydämeen, jossa Hän haluaa seurustella kanssamme.

Aitoon Sinuuteen

"Itsetutkiskelu on suuri armo Jumalalta, mutta liian paljon siitä on yhtä haitallista kuin liian vähän sitä. Uskoka minua, pääsemme paljon pidemmälle tutkiskellessamme Hänen Jumaluuttaan kuin keskittymällä vain itseemme." **Pyhä Teresa.**

"Löydä sydämesi ovi ja huomaat, että se on portti Jumalan valtakuntaan." **Johannes Krystosomos.**

Pohjimmiltaan rukous ei ole *vain* tie itseemme, ikäänkuin itsestämme sinänsä löytyisi joku salattu pelastava voimanlähde. Se on vanha humanistinen unelma, joka tänä päivänä saa uutta inspiraatiota **New Age** -tyyppisestä julistuksesta. Emme ole alkuperästämme eksyneitä jumalia, vaan Jumalasta eksyneitä ihmisiä, kodistaan eksyneitä lapsia.

Jeesus sanoi: *"Pysykää minussa niin minä pysyn teissä."*

Rukoileminen on pohjimmiltaan sisäisen kotinsa etsimistä Hänen sydämeästään. Sinne on tosi pitkä matka - mutta Hän on sen jo tehnyt. Jeesuksen Kristuksen ja Pyhän Hengen kautta Jumala on rakentanut majansa tänne - meidän sydämiimme.

Rukous on Jeesuksen ja sinun yhteisen kodin rakentamista oman ja Hänen olemuksen ytimeen. Hän on löytänyt paikan, jossa asua sinussa ja sinä Hänessä.

Jokainen rukous on kotiintuleminen, paluuta itseen ja paluuta Häneen.

Jotain tästä voit kuulla hollantilaisen juutalaisnaisen, **Etty Hillesumin**

rukouspäiväkirjasta. Nämä rivit hän kirjoitti vainojen aikana toisen maailmansodan alussa:

"Rakas Jumala, nämä ovat ahdistavia aikoja. Tänä yönä makaan ensi kertaa pimeässä, silmät kirveltäen, inhimillisen kärsimyksen kuljettua näytös näytökseltä ohitseni... Yritän auttaa Sinua, Jumala, pysäyttämään voimani ehtymisen, vaikken voi mennä siitä takuuseen edeltäpäin... Mikään muu ei ole todella tärkeää kuin se, että säilytämme itsessämme tuon pikku palasen Sinua, Jumala. Ja ehkäpä toisissakin. Valitettavasti Sinä itse et näytä voivan paljoa olosuhteillemme ja elämällemme. Enkä ajattelekaan, että Sinä olisit tästä vastuussa... Mutta meidän täytyy viimeiseen saakka puolustaa Sinun asuinpaikkaasi sisällämme. On joitakuuta, se on totta, jopa tässä viime vaiheessakin, jotka vievät turvasäilöön pölyimureitaan ja hopeisia haarukoitaan ja lusikoitaan, sen sijaan että suojelisivat Sinua, rakas Jumala. Ja on niitä, jotka haluavat panna turvasäilöön oman ruumiinsa, vaikkeivät nyt ole itse mitään muuta kuin tuhansien pelkojen ja katkerien tunteiden suojakotelo... Olen alkanut pikkuisen rauhoittua, Jumala, tämän keskustelun ansioista, jota käyn tässä Sinun kanssasi. Minun on käytävä Sinun kanssasi vielä monta tällaista keskustelua. Tottakai Sinä kuljet kanssani läpi näiden laihojen vuosien ja silloinkin, kun uskoni vähän heikkenee, mutta usko minua, tahdon aina ponnistella Sinun puolellasi ja pysyä uskollisena Sinulle, enkä ikinä aja Sinua pois läheltäni... Viime päivien sateet ja myrskyt ovat kokonaan raiskanneet taloni takana kasvavan jasmiinipensaan, sen valkeat kukat lojuvat mustissa mutalammikoissa matalan autotallin katolla. Mutta jossain sisälläni jatkaa jasmiini kukkimistaan häiriintymättä, yhtä ihanana ja tuhlaillevana kuin aina ennenkin. Ja se levittää tuoksuaan ympäri sitä taloa, jossa Sinä asut, oi Jumala... En tuo Sinulle tänä myrskyisenä harmaana sunnuntaiaamuna vain kyyneliäni ja pahoja aavistuksiani, minä tuon Sinulle myös jasmiinin tuoksun..."

Etty varjeli sydämessään paikkaa, joka kuului Jumalalle. Jumala varjelee sydämessään paikkaa, joka kuuluu Ettylle, sinulle ja minulle.

Hän kutsuu meidät sydämensä olohuoneeseen, jossa voimme panna vanhat tossut jalkaamme, nostaa jalat pöydälle ja nauttia oikeudesta vain olla.

Hän kutsuu meidät sydämensä ruokasaliin syömään ystävyyden ateriala.

Hän kutsuu meidät sydämensä kirjastoon, jossa voimme kysellä Häneltä mitä haluamme.

Hän kutsuu meidät sydämensä työhuoneeseen, jossa saamme Hänen työvereinaan osallistua jonkin uuden luomiseen.

Hän kutsuu meidät sydämensä makuuhuoneeseen, missä saamme olla ujoilemattoman alastomia ja sellaisinaan rakastettuina levätä rauhassa.

Kaikki nämä kutsut ovat kutsuja kiitolliseen rukoukseen. Kiitos ei nouse yhtä automaattisesti sydämeistämme kuin halu. Ota lapsesi mukaan ostoskeskukseen, niin huomaat sen pian. Meidän on harjoitettava itsemme kiitokseen. Meidän on pysähdyttävä kiinnittämään huomiomme asioihin, jotka voivat herättää kiitollisuutemme.

Se yksinkertainen tosiasia, että sinä ylipäänsä vielä elät, tai ainakin olet hengissä, on todistus siitä, että sinulla on jotain mistä kiittää.

Sensijaan, että keskittyisit muistelemaan kaikkia kohtaamiasi vääryyksiä, pyydän sinua hetkeksi muistelemaan niitä hetkiä, jotka ovat välittäneet sinulle uskoa toivoa ja rakkautta. Sulje hetkeksi silmäsi ja anna muistoissasi sijaa niille hetkille, joissa jonkun katse, kosketus tai sana on auttanut sinua eteenpäin.

Kaikki rakkaus on Jumalan rakkautta, oli se sitten välittynyt, kirjan, musiikin, isovanhemman, auringon tai naapurin koiran kautta.

Etsi edes yksi hetki elämässäsi, joka herättää sinussa kiitollisuutta ja anna siitä kiitos Hänelle, joka sinä hetkenä on saanut mahdollisuuden raa'an todellisuuden keskeltä

koskettaa sydäntäsi. Siitä alkaa kiitos. Siitä alkaa sydämen silmien avautuminen Hänelle, koska jokainen rakkauden hetki on vain siivilöity aavistus siitä mitä Jumala on.

Aitoon yhteisyyteen

Rukoilijana alat huomata, että sydämesi koti ei ole yksinäinen. Siellä olet sinä ja siellä on Hän. Sieltä alkaa löytyä myös kaikki ne, joita Hän rakastaa.

"Mitä enemmän rukouksemme syvenee, sitä lähemmäksi pääsemme tätä Jumalan rakkauden mysteeriä, sitä paremmin voimme elää sitä todeksi keskellä arkea. Se vapauttaa meidät pitämään arvossa toisten ihmisten lahjoja ilman että tunnemme niiden vähentävän omiamme. Se vapauttaa meidät korostamaan heidän ainutlaatuisuuttaan ilman että oma ainutlaatuisuutemme siitä vähenee. Se vapauttaa meidät iloitsemaan erilaisista, vaihtelevista ihmisenä olon tavoista merkinä Jumalan universaalista rakkaudesta." **Henri Nouwen.**

Rukoilijan sydämen koti avartuu yhtä suureksi kuin koko ihmiskunta. Lopulta se sulkee sisäänsä koko luomakunnan.

Mutta tämä viekin meidät rukouksen toiseen ulottuvuuteen, *esirukoukseen*. Sitä tulen käsittelemään seuraavassa Ystäväkirjeessä.

Otan kiitollisuudella vastaan palautetta tästä kirjeestä, jotta voisin korjata tai täydentää aihettani seuraavassa kirjeessä. Kokemuksesi esirukouksesta kiinnostavat myös.

Kirjoitathan.

"Missä olet avannut minut - astu sisään! Missä vielä olen suljettu - avaa minut!"

Augustinus

—